

Měsíčník EU aktualit

číslo 71,
srpen 2009

strana 2	Novým předsedou Evropského parlamentu se stal Jerzy Buzek
strana 4	V 1. pololetí získala ČR z EU o 29 miliard korun více, než odvedla
strana 9	Komentář: Krizí zasažený Island hledá záchranu v EU
strana 11	Hlavní téma:
Fiskální pozice EU a členských zemí pod vlivem krize
strana 19	Případová studie: Marketingové aktivity pro průnik do zahraničí

Česká spořitelna, a.s.
Poláčkova 1976/2
140 00 Praha 4
tel.: +420 261 073 308
fax: +420 224 641 301
EU_office@csas.cz
<http://www.csas.cz/eu>

EU OFFICE (KANCELÁŘ PRO EU)

Petr Zahradník
manažer EU Office
+420 261 073 019, pzahradnik@csas.cz

Jan Jedlička
+420 261 073 484, jjedlicka@csas.cz

Alena Smolíková
+420 261 073 308, asmolikova@csas.cz

KORPORÁTNÍ FINANCOVÁNÍ

Filip Husák
specialista EU Programu Business
+420 261 072 575, fhusak@csas.cz

FINANCOVÁNÍ VEŘEJNÉHO SEKTORU

Milan Kutnar
specialista EU Programu Region
+420 261 072 536, mkutnar@csas.cz

GRANTIKA ČESKÉ SPOŘITELNY

Lukáš Němec
ředitel úseku EU projektů
+420 739 547 269, nemec@grantikacs.com

Máte zájem o realizaci projektu s podporou fondů EU? Hledáte financování Vašich rozvojových plánů? Chcete získat více informací? Prosím, obraťte se na výše uvedené kontakty.

Obsahovými partnery Měsíčníku EU aktualit jsou portál EurActiv.cz a společnost Grantika ČS

 GRANTIKA
ČESKÉ SPOŘITELNY

Informace o evropské politice
v češtině
www.euractiv.cz

Vážený čtenáři,

zjistíte jste zaregistrovali, že momentem, kdy se rok 2009 zvrátil do své druhé poloviny, intenzita používání termínu „předsednictví EU“ se v českých končinách dramaticky snížila a naopak v zemi s hlavním městem Stockholmem prudce vzrostla. Švédské předsednictví v mnohém, především obsahovém slova smyslu, udržuje kontinuitu v rámci trojky Francie – Česká republika – a právě Švédsko. Priorita ekonomiky a zaměstnanosti je klíčovým tématem i pro severskou zemi, neboť naplňování Evropského programu hospodářského oživení zůstává s ohledem na aktuální vývoj krize zcela podstatné. Letní období je v této souvislosti poměrně dobrou příležitostí opětovně si připomenout, jak špatně se v drtivé většině zemí EU vyvíjejí veřejné finance a do jak dalekosáhlých nepříznivých dopadů může nynější vývoj vést, pokud nedojde k jejich urgentní a radikální léčbě. Jelikož se domníváme, že deskriptci systémů veřejných financí v EU i jejich jednotlivých zemí nelze spolehlivě prezentovat v rámci jednoho odstavce, s ohledem na kritickou závažnost tohoto problému mu v tomto čísle Měsíčníku EU aktualit věnujeme celé téma, které suché konstatování o momentální cestě do propasti doloží potřebnými daty i argumenty.

Dalšími podstatnými prioritami švédského vedení Unie jsou záležitosti klimatu, pro severskou zemi tak příznačné a typické; úsilí v této oblasti se bude upírat především k tomu, aby unijní pozice na klíčové kodaňské konferenci o klimatu v závěru letošního roku byla důstojná a významu tohoto tématu odpovídající. Zajímavá, originální i vtípná je pak třetí, konkrétně nespecifikovaná priorita: Švédsko se bude zabývat aktuálními záležitostmi, které přinese agendě EU osud druhé poloviny letošního roku – zatím to vypadá, že vedle záležitostí migrace a lidských práv je v zájmu nejen Švédska, ale i celé Unie vyřešit záležitost s příjezdem Islandu coby plnoprávného člena.

Volby do Evropského parlamentu přinesly první viditelný výsledek v podobě nového obsazení vedení této jedné z nejvýznamnějších unijních institucí. Poláci potvrdili pověst významných diplomatů a schopných vyjednavačů a pozici předsedy Evropského parlamentu převzal polský europoslanec, který zasedl do bruselských a štrasburských lavic již v roce 2004 a nyní svoji pozici úspěšně obhájil, bývalý předseda polské vlády a aktivní oponent proti komunismu v 80. letech Jerzy Buzek, jako první Středoevropan a zástupce unijního nováčka v podobně významné roli.

Právě předání přihlášky Islandu představuje další z červencových událostí, které by měly být považovány za podstatné. Nebýt fatálních dopadů krize na islandskou ekonomiku, patrně bychom se tohoto kroku nedočkali. Momentálně vnímá Island možnost vstupu do Unie spíše jako pověstné stéblo, jehož se chytá tonoucí; dlouhodobě však není pochyb, že by tato stále mimořádně bohatá, vzdělaná a kultivovaná země představovala značný přínos, pokud by se plnoprávným členem skutečně stala. Každopádně bychom jí v tom neměli jakkoliv klást překážky, současně bychom jí zřejmě neměli činit nemístné úlevy. Lze se domnívat, že i tak se Island splnění vstupních podmínek zhostí se ctí.

Petr Zahradník

Jerzy Buzek, bývalý polský premiér, byl na ustavujícím zasedání zvolen předsedou Evropského parlamentu. Tento orgán zvolil i 14 místopředsedů a rozdělil europoslance do jednotlivých výborů. Předseda české vlády Jan Fischer v Evropském parlamentu zhodnotil české předsednictví, které se konalo v uplynulém půlroce. Premiér Fischer zejména ocenil, že jsme v dobách ekonomické krize dokázali ochránit Evropskou unii před protekcionismem.

POLITIKA

Novým předsedou Evropského parlamentu je Jerzy Buzek

Ke svému prvnímu plenárnímu zasedání se v polovině července sešli ve Štrasburku čerstvě zvolení poslanci Evropského parlamentu. Prvním bodem byla volba nového předsedy EP. Tato volba proběhla tajným hlasováním a skončila podle očekávání. **Novým předsedou Evropského parlamentu se stal Polák Jerzy Buzek** (EPP), který získal 555 hlasů a ve funkci tak nahradil Němce Hanse-Gerta Pötteringa (EPP). Jediná Buzkova protikandidátka, Švédka Eva Britt-Svensson (GUE/NGL), získala 89 hlasů.

Na svém ustavujícím zasedání **Evropský parlament zvolil i 14 místopředsedů**. Volba probíhala ve třech kolech. Kandidáti byli navrženi politickými skupinami. Jedním z místopředsedů byl na základě nominace Skupiny progresivní aliance socialistů a demokratů zvolen Libor Rouček s počtem 278 získaných hlasů.

Místopředsedové **zastupují předsedu v případě jeho nepřítomnosti, neschopnosti plnit své povinnosti nebo přeje-li si účastnit se rozpravy**. Předseda může také delegovat na místopředsedy své povinnosti jako je zastupování při zvláštních slavnostech či aktech.

Místopředsedové Evropského parlamentu

Jméno	Frakce	Země	Hlasů
Pittella Giovanni	S&D	Itálie	360
Kratsa-Tsagaropoulou Rodi	EPP	Řecko	355
Lambrinidis Stavros	S&D	Řecko	348
Martínez Martínez Miguel Ángel	S&D	Španělsko	327
Vidal-Quadras Alejo	EPP	Španělsko	308
Roth-Behrendt Dagmar	S&D	Německo	287
Rouček Libor	S&D	ČR	278
Durant Isabelle	Gr./EFA	Belgie	276
Angelilli Roberta	EPP	Itálie	274
Wallis Diana	ALDE	UK	272
Schmitt Pál	EPP	Maďarsko	257
McMillan-Scott Edward	ECR	UK	244
Wieland Rainer	EPP	Německo	237
Koch-Mehrin Silvana	ALDE	Německo	186

Zdroj: Evropský parlament, pozn.: S&D - Skupina progresivní aliance socialistů a demokratů, EPP - Evropská lidová strana (Křesťanští demokraté), Greens/EFA - Zelení/Evropská svobodná aliance, ALDE - Aliance liberálů a demokratů pro Evropu, ECR - Evropská konzervativní a reformní skupina

Čtrnáct místopředsedů spolu s předsedou dohromady vytváří orgán Parlamentu nazývaný Předsednictvo. Mezi povinnostmi Předsednictva patří podle Jednacího řádu finanční, organizační a administrativní rozhodnutí ve věcech týkajících se poslanců a vnitřní organizace Parlamentu, jeho sekretariátu

a orgánů. Do povinností Předsednictva spadá i odpovědnost za povolování schůzí výborů mimo běžná pracovní místa a za udělování slyšení a povolení ke studijním a informativním cestám zpravodajů.

Evropský parlament zvolil nové kvestory. **Jde o poslance, kteří se zabývají administrativními a finančními úkoly** vztahujícími se přímo k poslancům, jako je například obstarávání zařízení a služeb obecného rázu. Mají možnost předkládat návrhy změn nebo přepisů textů týkajících se veškerých právních předpisů přijatých předsednictvem Parlamentu. V rámci předsednictva EP mají poradní hlas a je jich pět:

- Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (398), S&D, Polsko
- Jim Higgins (352), EPP, Irsko
- Astrid Lulling (306), EPP, Lucembursko
- Jiří Maštálka (293), GUE-NGL, Česká republika
- Bill Newton Dunn (208), ALDE, Velká Británie

http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/008-58064-195-07-29-901-20090713IPR58063-14-07-2009-2009-false/default_cs.htm

http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/008-58148-195-07-29-901-20090714IPR58147-14-07-2009-2009-true/default_cs.htm

<http://www.euractiv.cz/evropske-volby-2009/clanek/novym-pre-dsedou-evropskeho-parlamentu-je-jerzy-buzek-006270>

Nové složení výborů Evropského parlamentu

Evropský parlament na svém červencovém plenárním zasedání **schválil rovněž složení parlamentních výborů** pro první polovinu volebního období, tedy do konce roku 2011.

Členové výborů jsou **voleni na základě nominací předložených poslaneckými kluby a nezařazenými poslanci**. Plénu Parlamentu návrhy předkládají společně šéfové poslaneckých klubů, tzv. Konference předsedů, po předchozí dohodě. Podle jednacího řádu EP má složení výborů „v co nejvyšší míře“ odrážet složení Parlamentu.

Výbory se dělí podle oblastí, které pokrývají: od rozpočtu přes občanské svobody až po kulturu či zahraničí. Každý výbor má v rámci své specializace vlastní pravomoci. Výbory zasedají v Bruselu; některé výborové schůze se však konají i během plenárních zasedání ve Štrasburku.

Výbory připravují práci Parlamentu na plenární zasedání. **Vypracovávají proto zprávy o legislativních návrzích, které byly předloženy Parlamentu** či o kterých byl Parlament konzultován, a zprávy z vlastního podnětu. Výbory tak posuzují a navrhuji pozměňovací návrhy k návrhům směrnic a nařízení, které vypracovává Evropská komise a jež jsou též předkládány Radě EU. Výbory rovněž vypracovávají stanoviska pro ostatní parlamentní výbory.

http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/008-58346-195-07-29-901-20090715IPR58345-14-07-2009-2009-false/default_cs.htm

Členství českých europoslanců v jednotlivých výborech

Jméno	Členství ve výboru
Březina Jan	Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku
Brzobohatá Zuzana	Výbor pro regionální rozvoj
Cabrnich Milan	Výbor pro zaměstnanost a sociální věci
Dušek Robert	Výbor pro zemědělství a rozvoj venkova
Češková Andrea	Výbor pro rozpočtovou kontrolu
Fajmon Hynek	Výbor pro zemědělství a rozvoj venkova
Falbr Richard	Výbor pro zaměstnanost a sociální věci
Havel Jiří	Rozpočtový výbor
Kohlíček Jaromír	Výbor pro dopravu a cestovní ruch
Kožušník Edvard	Výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů
Mašťálka Jiří	Výbor pro právní záležitosti
Ouzký Miroslav	Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin
Poc Pavel	Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin
Ransdorf Miloslav	Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku
Remek Vladimír	Rozpočtový výbor
Roithová Zuzana	Výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů
Rouček Libor	Výbor pro zahraniční věci
Sehnalová Olga	Výbor pro dopravu a cestovní ruch
Strejček Ivo	Hospodářský a měnový výbor
Tošenovský Evžen	Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku
Vlasák Oldřich	Výbor pro regionální rozvoj
Zahradil Jan	Výbor pro mezinárodní obchod

Zdroj: Evropský parlament

Premiér Fischer zhodnotil české předsednictví

Ve Štrasburku před nově zvolené europoslance předstoupil český premiér Jan Fischer se svou **analýzou uplynulého českého předsednictví v Radě EU**.

Česká republika stála v čele Unie v prvním pololetí letošního roku. České předsednictví je v zahraničí hodnoceno spíše negativně a to hlavně kvůli březnovému pádu vlády.

Ve svém projevu před nově zvolenými evropskými zákonodárci český premiér vyjádřil přesvědčení, že česká vládní krize nijak EU nepoškodila. „**Dokázali jsme plnit naše priority a řešit nečekané problémy,**“ uvedl Jan Fischer. Vyzdvihl, že Česko trefně zvolilo tři prioritní oblasti (tři „E“), které se skutečně během předsednictví ukázaly jako klíčové. Byly jimi: energetika, ekonomika, EU ve světě.

V souvislosti s ekonomickou krizí Jan Fischer zdůraznil, že se podařilo mimo jiné **Unii ochránit před protekcionismem, podpořit Mezinárodní měnový fond a regulaci finančních trhů.** Zastavení ruských dodávek plynu do Evropy znamenalo, že energetika byla top prioritou ihned po startu předsednictví stejně jako vnější vztahy. Dle českého premiéra se při řešení situace kolem izraelského útoku na pásmo Gazy znovu ukázalo, jak důležitá je jednota EU.

Předseda Komise José Manuel Barroso poděkoval Čechům za práci odvedenou v čele EU a řekl, že **české předsednictví mělo také symbolický význam.** „Bylo to poprvé, kdy bývalý člen Varšavského paktu stanul v čele EU,“ řekl Barroso.

V EP také vystoupil nynější předseda Evropské rady a švédský premiér **Fredrik Reinfeldt, který europoslancům představil priority švédského předsednictví.** Z jeho slov vyplývá, že pro nadcházející půlrok bude prioritní boj proti klimatickým změnám a s tím související příprava společné pozice, s níž Unie vystoupí na velké mezinárodní konferenci o klimatu v Kodani. Fredrik Reinfeldt také zdůraznil sociální problematiku, na níž se švédské předsednictví mimo jiné rovněž zaměří. Dle Reinfeldta je „neudržitelné, aby tři z deseti Evropanů v produktivním věku byli bez práce“.

http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/004-58190-195-07-29-901-20090714IPR58189-14-07-2009-2009-false/default_cs.htm

<http://www.euractiv.cz/ceske-predsednictvi/clanek/premier-jan-fischer-v-ep-hodnotil-ceske-predsednictvi-006278>

Předsednictví naši prestiž nezlepšilo, myslí si Češi

Z průzkumu veřejného mínění provedeného mezi 8. – 15. červnem vyplývá, že **51 % občanů hodnotí výkon ČR během předsednictví pozitivně.** Nicméně 46 % je přesvědčeno, že mezinárodní prestiž Česka to neovlivní. Průzkum veřejného mínění CVVM probíhal v první polovině června a zúčastnilo se jej 1107 respondentů.

Z analýzy dat průzkumu vyplývá, že **58 % dotázaných nemá dostatek informací o českém předsednictví** a pouze 34 % tvrdí opak. Nicméně informovanost vzrostla od prosince 2008 o 10 %, což lze přisuzovat i velkému mediálnímu zájmu o toto téma v prvním pololetí letošního roku.

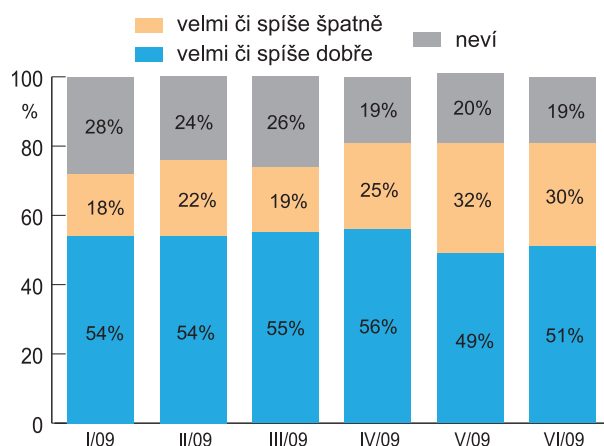
Průzkum dále zkoumal zájem občanů o české předsednictví. **O tuto problematiku se „spíše nezajímá“ nebo „vůbec nezajímá“ 62 % dotázaných.** Nezájem deklarovali spíše lidé s dosaženým základním vzděláním a nízkou životní úrovní. Naopak se o předsednictví zajímají vysokoškoláci a občané, kteří hodnotí svou životní úroveň jako dobrou.

Mezi občany panuje **skepse ohledně vlivu předsedající země na chod EU.** Zhruba 52 % respondentů uvedlo, že předsednická země nemůže významně ovlivnit fungování EU. Většina dotázaných je přesvědčená, že ČR při předsednictví obstála. Častěji zastávají tento názor voliči ODS.

Prozatím nelze odhadovat, jaký vliv bude mít proběhnuvší české předsednictví na vnímání EU českými občany. **Obecně platí, že EU je v nových členských státech hodnocena pozitivně stejně tak jako členství v ní.** Z posledního průzkumu Eurobarometru z podzimu 2008 vyplývá, že 46 % dotázaných v ČR hodnotí členství v EU pozitivně a pouze 12 % negativně.

Údaje ministerstva financí potvrdily, že Česká republika v prvním letošním pololetí ze společného rozpočtu Evroské unie získal o 29 miliard korun více, než do něj odvedla. Evropská komise vyzvala členské státy, aby si začaly vytvářet zásoby plynu na zimní sezónu. Důvodem je snaha zamezit či zmírnit dopady podobné plynové krize, která propukla letos v lednu. Island oficiálně požádal o členství v Evropské unii. Přístupové rozhovory s Islandem by mohly být relativně krátké.

Jak si vede Česká republika jako předsedající země EU?

Zdroj: CVVM

http://www.cvvm.cas.cz/upl/zpravy/100936s_pm90708.pdf

<http://www.euractiv.cz/ceske-predsednictvi/clanek/dle-pruzkum-u-verejneho-mineni-predsednictvi-v-rade-eu-mezinarodni-prest-iz-cr-nezlepsi-006242>

ROZPOČET

ČR získala z EU o 29 miliard korun více, než odvedla

Celková čistá pozice ČR vůči evropskému rozpočtu v prvním pololetí 2009 překročila hodnotu čisté pozice za první pololetí roku 2008 a **dosáhla nejlepší hodnoty od roku 2006, kdy se začala čistá pozice za první pololetí sledovat**. Vyplyvá to ze statistiky ministerstva financí.

V průběhu prvního pololetí 2009 obdržela Česká republika z rozpočtu EU celkem 51,3 miliard korun a odvedla do něj 22,2 miliard korun. Čistá pozice ČR za první pololetí 2009 byla výrazně pozitivní, **získali jsme o 29,1 miliard korun více, než jsme do evropského rozpočtu odvedli**.

Klíčovou úlohu v pozitivní bilanci ČR ve vztahu k rozpočtu EU v prvním půlroce 2009 **sehrály příjmy ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti včetně zálohových plateb** na programovací období 2007-2013. Celkové příjmy na politiku soudržnosti dosáhly výše 31,4 miliard korun. Další významnou položku příjmů ČR z evropského rozpočtu představovaly **prostředky na Společnou zemědělskou politiku** ve výši 19,3 miliard korun. Podstatnou část z toho tvořily přímé platby (celkem 11,4 mld. Kč) za předcházející rok, které jsou vždy vypláceny v průběhu prvního čtvrtletí následujícího roku. Podrobnější rozpis příjmů a vydajů za první pololetí roku 2009 shrnuje níže uvedená tabulka.

Čistá pozice ČR vůči rozpočtu EU za první pololetí roku 2009 v mil. Kč

Příjmy z rozpočtu EU	
Strukturální akce	31 401,13
Strukturální fondy	19 819,17
Fond soudržnosti	11 581,96
Zemědělství	19 318,89
Vnitřní politiky	42,8
Předvstupní nástroje	546,63
Celkové příjmy z rozpočtu EU	51 309,45
Platby do rozpočtu EU	
Tradiční vlastní zdroje (cla)	2 496,30
Zdroj z DPH	3 523,20
Zdroj z HND	14 320,20
Korekce UK	1 895,70
Celkové platby do rozpočtu EU	22 235,42
Čistá pozice vůči rozpočtu EU	29 074,04

Zdroj: MF ČR

Celkově od 1. května 2004 do 30. června 2009 odvedla Česká republika do rozpočtu EU 168,9 miliard korun a získala 252,2 miliard korun. Kladné saldo čisté pozice ČR vůči evropskému rozpočtu tak **od vstupu do EU do poloviny roku 2009 celkově dosáhlo 83,3 miliard korun**.

Výpočet a sledování čisté pozice České republiky vůči rozpočtu EU představuje však pouze jednu z možností kvantifikace příjmů a nákladů souvisejících s přistoupením ČR k EU. **Čistá pozice tudíž neodráží veškeré výhody či nevýhody**, které členství České republiky v Evropské unii přináší jednotlivým tuzemským subjektům.

http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/tiskove_zpravy_49103.html

FINANCE

Brusel přitvrdil u státní pomoci bankám

Finanční ústavy po celé Unii, které využívají finanční injekce z veřejných peněz, **budou muset v budoucnu projít speciálními zátěžovými testy**, jež ověří životaschopnost restrukturalizačních plánů. Banky pak budou moci profitovat ze státní pomoci déle, než je obvyklé, navrhuje Komise.

Komise upřesnila, že nová pravidla pro poskytování státní pomoci se budou týkat **jenom těch bank, u nichž státní pomoc překročí „2 % objemu rizikových aktiv“ dané instituce**.

Finanční ústavy, které obdržely pouze zanedbatelnou veřejnou pomoc, **ale mají ve svých rozvahách velké množství tzv. toxických aktiv**, se také podrobí novým pravidlům z Bruselu.

Sdělení Komise se naopak nemá týkat finančních ústavů, které profitují pouze ze státních garancí nebo z nástrojů určených na ekonomické oživení.

„Nemocné“ banky budou podle Komise **v mnoha případech muset zeštíhlet a stáhnout se z některých regionů**, kde působí. Avšak Brusel upozorňuje, že nová pravidla rozhodně nemají vyvolat hromadný úprk bank ze zahraničních trhů; naopak, vytváření jednotného unijního trhu je pro Komisi absolutní prioritou.

Pokud banky novým regulím vyhoví, dostanou od Komise dárek v podobě **prodloužení státní pomoci ze dvou až tří let maximálně na pět**. Individuální zátěžové testy jsou klíčovým prvkem sdělení Komise – hodlá je proto prosadit na celoevropské úrovni.

Výbor evropských orgánů bankovního dohledu (Committee of European Banking Supervisors – CEBS) **právě pracuje na přípravě celoevropského systému zátěžových testů**, který by měl být na stole v září. Výsledky testů jednotlivých finančních institucí nebudou kvůli vysoké citlivosti těchto dat veřejné.

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/1180>

<http://www.euractiv.cz/ekonomika-a-euro/clanek/brusel-pritvrdil-u-statni-pomoci-bankam-ale-nabidl-jej-i-prodlouzeni-006322>

ZAMĚSTNANOST A SOCIÁLNÍ POLITIKA

Zvýší se minimální délka rodičovské dovolené?

Evropská komise zveřejnila návrh, ve kterém počítá do roku 2011 **se zvýšením minimální délky rodičovské dovolené ze tří měsíců na čtyři**. Pokud by takové opatření bylo schváleno, své zákony by musela změnit Velká Británie, Irsko, Portugalsko, Rumunsko a Malta.

Evropští sociální partneři (Evropská konfederace odborových svazů ETUC, průmyslová asociace BusinessEurope, Evropské centrum zaměstnavatelů a podniků zajišťujících veřejné služby CEEP a Evropská asociace živnostníků a malých a středních podniků UEAPME) letos v červnu dospěli k dohodě, podle níž by se měla minimální rodičovská dovolená zvýšit ze tří na čtyři měsíce. **Toto opatření by se přitom dotklo zaměstnanců v celé Evropě.**

V každé členské zemi je rodičovská dovolená upravena jiným způsobem. Zatímco v některých zemích je placená, v jiných ne. Rodičovská dovolená se připočítává k mateřské dovolené, která je placená přinejmenším 14 dní od narození dítěte, případně k otcovské dovolené v případě, že jí daná země umožňuje.

Návrh Evropské komise navíc počítá s opatřením, podle něž by **každý z rodičů mohl až tři měsíce ze své rodičovské dovolené přesunout na druhého z partnerů**. Matka by tak například mohla mít až sedm měsíců a osmý měsíc by si vzal otec dítěte.

K tomu, **aby návrh vstoupil v platnost, bude muset být schválen vládami členských zemí.** Naděje, že jej země podpoří, jsou ale relativně vysoké, neboť návrh Evropské

komise vychází z nedávné dohody zástupců odborových svazů a zaměstnavatelských organizací. Podle pravidel EU se dohody sociálních partnerů vždy přetransformují do legislativní podoby. Evropská komise doufá, že se návrh podaří schválit ještě do konce letošního roku tak, **aby mohl vstoupit v platnost do roku 2011.**

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&newsId=575&furtherNews=yes>

<http://www.euractiv.cz/socialni-politika/clanek/eu-chce-zvysit-minimalni-delku-rodicovske-dovolene-na-ctyri-mesice-006348>

ENERGETIKA A DOPRAVA

Komise vyzývá ke zvýšení zásob plynu

Evropská komise, v čele Koordinační skupiny pro otázky plynu (GCG), **vzvala členské státy EU, aby si začaly vytvářet zásoby plynu na zimní období**. EU není jinak schopna účinně čelit opakování plynové krize z ledna 2009.

V lednu 2009, na začátku českého předsednictví EU, **vyústil ukrajinsko-ruský spor o dodávkách a ceně plynu v krizi**, která odhalila míru zranitelnosti EU. Plynová krize, jež hrozila přerůst v rozsáhlý blackout (výpadek proudu), postihla zejména na ruském plynu stoprocentně závislé Slovensko a Bulharsko. Za účelem posílení energetické bezpečnosti se **EU snaží diverzifikovat dodávky energetických zdrojů**. Závislost na jednom dodavateli by měl snížit například plánovaný projekt plynovodu Nabucco, který má čerpat zdroje především z oblasti Kaspického moře. Jeho výstavba by měla být dokončena v roce 2014.

Podle Koordinační skupiny pro otázky plynu (Gas Coordination Group; GCG) je vytvoření zásob plynu v jednotlivých členských státech EU **jedinou možností, jak odvrátit další plynovou krizi**, ke které se podle všeho čím dál víc schyluje. GCG také zdůraznila potřebu regionální spolupráce a koordinace úsilí čelit dopadům podobných krizí.

GCG je skupina, která vznikla v roce 2006. Předsedá jí Evropská komise a je **zodpovědná za zajištění plynulých dodávek zemního plynu**. Ve skupině jsou zastoupeny členské státy, evropský plynový průmysl a odběratelé. GCG se schází alespoň čtyřikrát do roka.

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/1082>

<http://www.euractiv.cz/energetika/clanek/komise-vyzyva-k-vytvoreni-zasob-plynu-na-zimu-006229>

ROZŠÍŘENÍ

Island podal přihlášku do EU

Islandský ministr zahraničí Ossur Skarphedinsson oficiálně předal švédskému protějšku Carlu Bildtovi, jehož země v současnosti předsedá Radě, **přihlášku ke vstupu do EU.**

Evropská komise přijala návrh na vytvoření národních akčních plánů pro obnovitelné energetické zdroje, který by měl sloužit členským státům pro plnění jejich národních cílů v oblasti OZE. Evropská exekutiva navrhla doporučení Rady EU, v němž členské státy vyzývají k přijetí legislativy ochraňující občany před expozicí tabákovému kouři v období do tří let. Doporučení není právně závazný dokument, členské státy se jím mohou, ale nemusí řídit.

Islandský parlament schválil mandát vlády k podání přihlášky ke vstupu do EU a zahájení přístupových jednání 16. července těsnou většinou 33 ku 28 hlasů. **Přihlášku musí schválit členské státy EU a nakonec se k ní budou vyjadřovat islandští občané v referendu.**

Podpora členství v EU na Islandu se v poslední době výrazně zvýšila. **Dle květnového průzkumu veřejného mínění je pro vstup do EU 61 % občanů.** Je zřejmé, že občané vidí ve členství v Unii naději na rychlejší zlepšení ekonomické situace země. Island jako první z evropských států zasáhla v roce 2008 finanční krize a ekonomická krize. Vláda musela převzít kontrolu nad největšími bankami. V lednu 2009 dosáhla nezaměstnanost 16 %. Island získal půjčku od Mezinárodního měnového fondu ve výši 2,1 miliardy dolarů a zadlužení země by tak ale mohlo dosáhnout na konci roku až ke 100 % HDP.

Očekává se, že **přístupové rozhovory s Islandem budou velmi krátké.** Island je totiž s Unii již poměrně těsně spjatý. Je členem Evropského hospodářského prostoru a Schengenského prostoru. Také švédský ministr zahraničí řekl, že počet kapitol přístupových jednání bude nižší, než je obvyklé. Islandský ministr zahraničí však včera dodal: „Hodně lidí je přesvědčeno, že jednání budou velmi rychlá. Tím si nejsem jistý. Mohou být velmi obtížná.“ Připomněl tak citlivou oblast, které se jednání dotknou – rybářský průmysl. Více viz komentář na straně 9.

http://www.se2009.eu/en/meetings_news/2009/7/23/iceland_and_the_eu_set_out_together

<http://www.euractiv.cz/budoucnost-eu/clanek/island-podal-prihasku-do-eu-006320>

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

EU ukazuje, jak mohou vypadat národní plány o obnovitelných zdrojích

Evropská komise na přelomu června a července přijala **návrh na vytvoření národních akčních plánů pro obnovitelné energetické zdroje (NREAPS)**, který by měl sloužit členským státům jako vodítko pro plnění jejich vlastních národních cílů v oblasti obnovitelných zdrojů energie (OZE).

Akční plány jsou součástí nové Směrnice o obnovitelných zdrojích energie, která vstoupila v platnost minulý měsíc a ve které se Evropská unie zavázala, že bude do roku 2020 čerpat 20 % potřebné energie z OZE.

Evropský komisař pro energetiku Andris Piebalgs je přesvědčen, že přijatý návrh **pomůže členským státům vytvořit „úspěšný plán, který zároveň usnadní EU splnit včas její cíle.“** Zpráva o dosaženém pokroku, která byla zveřejněna v dubnu, ukázala, že EU toho zatím schopna není.

Čtyřicetistránkový dokument, na kterém se zástupci Komise shodli, požaduje po členských státech, aby **upřesnily, jaký postoj zaujmou vůči zdrojům biomasy a jak si poradí s implementací dohod ohledně biopaliv.** Dále jim nařizuje,

aby jejich národní plány obsahovaly např. detaily o úpravě stavebních předpisů či o vedení informačních kampaní.

Členské státy budou muset rovněž uvést, jaké kroky podniknou pro urychlení byrokratických postupů v administrativě, a objasnit případné překážky. Komise také požaduje **zveřejnění plánu ohledně vývoje energetické infrastruktury** a apeluje na členy EU, aby zvýšily vzájemnou spolupráci.

Dokument Evropské komise stanovuje **roční lhůtu (30. června 2010) na to, aby každá členská země předložila svůj vypracovaný plán.**

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/1055>

<http://www.euractiv.cz/zivotni-prostredi/clanek/eu-ukazuje-jak-mohou-vypadat-narodni-plany-o-obnovitelnych-zdrojich-006215>

ZDRAVÍ A OCHRANA SPOTŘEBITELE

Komise vyzývá k zákazu kouření do roku 2012

Tabák je stále nejčastější příčinou úmrtí a vzniku chorob v EU. Proto Evropská komise přijala návrh doporučení Rady, v němž **vyzývá členské státy k přijetí legislativy ochraňující občany před expozicí tabákovému kouři.**

EU vydala již počátkem 90. let **směrnice o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci**, které zavedly určitá omezení pro kouření na pracovištích. EU také podpořila mediální kampaně „Nebojte se říct NE“ a „HELP – pro život bez tabáku“. V roce 2007 také Komise vydala zelenou knihu „K Evropě bez tabákového kouře: možnosti politiky na úrovni EU“.

Ucelené zákony zajišťující nekuřácké prostředí již platí v deseti členských zemích EU. Ve Velké Británii a Irsku platí úplný zákaz kouření v uzavřených veřejných prostorech, ve veřejných dopravních prostředcích a na pracovištích. Od roku 2010 bude podobná legislativa platná i v Bulharsku. Ve Francii platí od ledna 2008 zákaz kouření v restauracích. V ČR zavedl určitá omezení pro kuřáky protikuřácký zákon z roku 2006.

Doporučení jako právně nezávazný akt vyzývá členské státy, aby do tří let přijaly a prováděly zákony ochraňující občany před expozicí tabákovému kouři. Měla by se zlepšit ochrana dětí a obrazová varování na krabičkách tabákových výrobků. Dalším cílem by se měl stát vznik sítě vnitrostátních středisek pro kontrolu tabáku. Komise se v této iniciativě opírá o podporu veřejného mínění. Ze zvláštního průzkumu Eurobarometru vyplynulo, že 84 % občanů EU podporuje nekuřácké kanceláře a jiná pracoviště a **77 % Evropanů se vyslovilo pro restaurace bez kouře.**

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/1060>

<http://www.euractiv.cz/socialni-politika/clanek/komise-vyzyva-k-zakazu-koureni-ve-verejnych-prostorach-do-roku-2012-006217>

Za účelem snížení zbytečné byrokracie byly od 1. července zrušeny předpisy Evropské unie týkající se velikosti a tvaru mnoha druhů ovoce a zeleniny. Evropská unie a Turecko otevřely další kapitolu přístupových jednání, která se týká zdanění a daňových systémů. Zájemci o nepřímé zdanění v EU si mohou obnovit své znalosti ve speciálním e-learningovém kurzu Evropské komise, který se věnuje úpravě DPH v Evropské unii.

1. ČERVENCE

Švédské předsednictví chce začít pracovat na dlouhodobém hospodářském oživení EU: <http://www.consilium.europa.eu/showFocus.aspx?id=1&focusId=387&lang=en>

Zelenina a ovoce nestandardních tvarů se vrací do prodeje: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/1059>

Komise přijala návrh Národního akčního plánu pro obnovu energií: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/1055>

2. ČERVENCE

Program Erasmus Mundus počítá s 10 tisíci stipendii v letech 2009-2010: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/1068>

Statistika Eurostatu - počet rybářských lodí v EU v roce 2008 dále klesl: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-SF-09-049/EN/KS-SF-09-049-EN.PDF

EU a Turecko otevřely novou kapitolu přístupových jednání: http://ec.europa.eu/enlargement/press_corner/whatsnew/turkey_en.htm

3. ČERVENCE

Komise aktualizuje pravidla pro státní financování provozovatelů veřejnoprávního vysílání: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/1072>

Komise rozhodla o žádostech členských států o prodloužení lhůty na dosažení souladu s normami EU v oblasti kvality ovzduší: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/1079>

6. ČERVENCE

Komise naznačila způsob jak posílit bezpečnost na trhu s deriváty: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/1083>

7. ČERVENCE

Nový interpretační dokument ke Směrnici 2007/47/EC ke zdravotnickým prostředkům: http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/itemlongdetail.cfm?item_id=3274

Mapa na podporu evropského zemědělsko-potravinářského průmyslu: http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/itemlongdetail.cfm?item_id=3272&lang=en

Výbor regionů: zahájena registrace pro Open Days 2009: <http://www.cor.europa.eu/pages/PresentationTemplate.aspx?view=detail&id=59a25d0c-de26-4eb2-8349-844a1d196061>

8. ČERVENCE

Evropský parlament pro bezpečnost letecké dopravy: http://www.europarl.europa.eu/news/public/story_page/062-9977-205-07-31-910-20060727STO09976-2006-24-07-2006/default_en.htm

Zápis ze zasedání Rady EU k hospodářským a finančním záležitostem: http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ecofin/109064.pdf

Systém klasifikace stížností spotřebitelů pro celou EU urychlí reakci na špatné fungování trhů: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/1092>

9. ČERVENCE

Informativní zpráva Evropského účetního dvora: „Informační a propagační opatření na podporu zemědělských produktů“: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=EC/A/09/40>

10. ČERVENCE

Vnější vztahy – výroční zpráva Nástroje pro stabilitu za rok 2008: http://ec.europa.eu/external_relations/ifs/docs/com09_341_en.pdf

Evropský úřad pro bezpečnost potravin zveřejnil první zprávu k obsahu pesticidů v potravinách: http://www.efsa.europa.eu/EFSA/efsa_locale-1178620753812_1211902665715.htm

Statistika – Evropané cestují i v době ekonomické krize, avšak méně utrácí: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-QA-09-024/EN/KS-QA-09-024-EN.PDF

13. ČERVENCE

Zápis ze zasedání Rady EU k hospodářským a finančním záležitostem: http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ecofin/109189.pdf

Evropský rozpočet na 2010: bude třeba 2,4 mld. eur na obnovu ekonomiky: http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/034-58044-191-07-28-905-20090710IPR58040-10-07-2009-2009-false/default_en.htm

14. ČERVENCE

Zápis ze zasedání Rady EU k zemědělství a rybolovu: http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/agricult/109194.pdf

Komise navrhuje další revizi bankovních nařízení k posílení pravidel bankovního kapitálu a náhrad v bankovním sektoru: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/1120>

Evropská komise a podnikatelská sféra chtějí investovat 3,2 miliardy eur do hospodářské obnovy: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/1116>

15. ČERVENCE

Komise posuzuje měnové dohody s Monakem, San Marinem a Vatikánem: http://ec.europa.eu/economy_finance/thematic_articles/article15560_en.htm

Komise aktualizovala seznam leteckých společností vykázaných z evropského leteckého provozu: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/1136>

Kalendárium

16. ČERVENCE

Komise navrhuje bezvízový cestovní styk pro občany ze západního Balkánu: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/1138>

17. ČERVENCE

Nová zpráva o vzdělávání zjistila delší dobu studia a méně žáků i učitelů v Evropě:

http://ec.europa.eu/education/news/news1543_en.htm

Statistiky Eurostatu – ceny elektřiny v 2. pololetí 2008:

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-QA-09-025/EN/KS-QA-09-025-EN.PDF

Průměrné ceny elektrické energie pro domácnosti v 2. pololetí 2008 (v eurech za 100 kWh)

Dánsko	27,85	16,0	Malta	15,36	54,7
Německo	21,95	4,3	Slovensko	15,27	10,9
Itálie	21,95	n/a	Portugalsko	15,25	-2,2
Belgie	20,81	23,7	ČR	12,99	22,2
Kypr	20,40	29,7	Polsko	12,95	-6,2
Irsko	20,33	6,0	Finsko	12,73	10,8
Nizozemsko	17,80	3,5	Francie	12,32	1,6
Rakousko	17,72	1,8	Slovinsko	11,56	3,6
Švédsko	17,46	8,3	Rumunsko	11,03	-3,3
EU-27	16,73	9,6	Řecko	10,99	11,7
UK	16,03	8,2	Lotyšsko	10,03	37,6
Španělsko	15,57	11,2	Litva	8,65	-0,6
Lucembursko	15,56	-2,2	Estonsko	8,50	8,1
Maďarsko	15,53	19,8	Bulharsko	8,23	14,2

Zdroj: Eurostat, pozn.: včetně nepřímých daní, pro domácnosti s průměrnou spotřebou v pásmu 2500 až 5000 kWh

20. ČERVENCE

Nové výhledové plány Komise pro světové zemědělství:

<http://ec.europa.eu/agriculture/newsroom/en/359.htm>

Studie DG Ecfín – Obrací se ekonomika eurozóny?:

http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/publication15663_en.pdf

22. ČERVENCE

EU uvolní až 3,1 mld. eur na pomoc Lotyšsku jako finanční pomoc Společenství: http://ec.europa.eu/economy_finance/thematic_articles/article15672_en.htm

23. ČERVENCE

E-learningový kurz ke Směrnici o DPH:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/common/elearning/vat/index_en.htm

Aktualizovaná zpráva Evropské unie k březnu 2009:

<http://europa.eu/bulletin/en/200903/somma00.htm>

Strategie obnovy pro znečištěnou oblast Baltského moře:

http://www.europarl.europa.eu/news/public/story_page/059-58445-201-07-30-910-20090717STO58442-2009-20-07-2009/default_en.htm

24. ČERVENCE

28 mil. eur na propagaci zemědělských produktů:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/1186>

Statistiky Eurostatu – v prvním čtvrtletí bylo v EU 27 nezaměstnáno na 5 mil. mladých lidí: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=STAT/09/109>

27. ČERVENCE

Až 72 % Evropanů si myslí, že EU přispěje ke zmírnění nezaměstnanosti: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/1187>

Hodnocení Komise pokroku dosaženého v oblasti udržitelného rozvoje: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/1188>

28. ČERVENCE

Zápis ze zasedání Rady EU k vnějším vztahům a všeobecným záležitostem:

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/gena/109452.pdf

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/gena/109451.pdf

Komise schválila akvizici Chrysleru Fiatem: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/1189>

29. ČERVENCE

Zpráva o podstatných rozdílech pracovní doby v EU:

<http://www.eurofound.europa.eu/press/releases/2009/090728.htm>

Evropská investiční banka půjčila České republice 3 mld. Kč na obnovu vodních zdrojů: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=BEI/09/158>

30. ČERVENCE

Většina Evropanů přemýšlí při nákupu produktů o jejich dopadech na životní prostředí:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/1201>

Statistiky Eurostatu – zpráva o udělení azylu v 1. čtvrtletí 2009: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-QA-09-030/EN/KS-QA-09-030-EN.PDF

31. ČERVENCE

Na program Erasmus dosáhlo téměř 2 mil. studentů:

http://ec.europa.eu/education/news/news1565_en.htm

Až donedávna byl Island pohádkovou zemí ohně a ledu. Ostrov v severní části Atlantiku se vyznačuje stále živou vulkanickou a geotermální aktivitou, panenská příroda protkaná gejzíry, vodopády přitahovala návštěvníky z celého světa. Nyní je Island v povědomí ekonomů zemí krachu a rozpadu finančního systému. Po vyřčení slovního spojení islandské bondy, resp. dluhopisy islandských bank, vyskočí kopřivka nejednomu portfolio manažerovi. Z bryndy má Islandřany vytáhnout Evropská unie.

KRIZÍ ZASAŽENÝ ISLAND HLEDÁ ZÁCHRANU V EU

Islandská ekonomika se stala nejviditelnější obětí současné finanční krize, a to vlastní vinou. Islandřané si ukrojili příliš velké sousto. Tradiční ekonomika založená na rybolovu a doplňovaná cestovním ruchem prošla strukturální změnou jako žádná jiná. Od 90. let minulého století došlo po sérii reforem k nebývalému posílení významu finančního sektoru. Největší islandské banky Kaupthing, Landsbanki, Glitnir navázaly na tradici Vikingů a jako dávní bájní mořeplavci začali silně expandovat do zahraničí. Svou expanzi, často na americký trh finančních derivátů, v důsledku nedostatku domácích zdrojů založily na dluhovém financování ze zahraničí. Příliv kapitálu ze zahraničí podporovaly i dlouhodobě vysoké úrokové sazby v islandské ekonomice jako celku. Celkový dluh islandských bank vůči zahraničním věřitelům dosáhl 60 miliard dolarů, přičemž islandské HDP představuje cca 11 miliard dolarů a počet obyvatel mírně přesahuje 300 tisíc.

Rozmach finančního sektoru šel ruku v ruce s nadměrnou domácí spotřebou. Přehřívající se ekonomika nasávala dovozy spotřebního i investičního zboží ze zahraničí, v důsledku čehož schodek běžného účtu platební bilance v roce 2006 vyšplhal na neuvěřitelných 26 % HDP (za alarmující se považuje již hranice 6 %) ! Vysoce úročená domácí měna vedla obyvatele k přijímání úvěrů v zahraničních měnách (zejména euro a švýcarské franky), což se jim v průběhu krize vrátilo jako bumerang.

Islandský stroj na peníze nemohl fungovat do nekonečna a katalyzátorem jeho zadrnutí se stala finanční krize. Ta byla od začátku doprovázena přehodnocením rizika, které tvrdě postihlo islandské investice. Nadnárodní investoři sundali růžové brýle a začali věnovat pozornost zásadním nerovnováhám islandské ekonomiky. V důsledku toho začali stahovat své investice na Islandu, ale největší islandské banky nebyly schopny dostát všem svým závazkům a musely být převzaty státem. Ani vláda země, která je počtem obyvatel srovnatelná s Brnem, nebyla schopna splácet desetimiliardové dluhy svých gigantických bank a přiblížila se situace státního bankrotu. Tu odvrátila až koordinovaná pomoc Mezinárodního měnového fondu a řady evropských zemí ve výši 10 miliard dolarů.

To vše bylo samozřejmě doprovázeno kolapsem islandské burzy i tamější měny, která se propadla o desítky procent. Střednědobějšími důsledky je růst nezaměstnanosti s téměř nulových hodnot na očekávaných cca 10 %. Podobně i propad ekonomiky se odhaduje na letošních 10 %, po kterém by mělo následovat nesmělé ožívání. Také inflace se od začátku ztrojnásobila a letos na jaře dosahovala 15 %.

Není se proto co divit, že spásu hledají Islandřané v ochranné náručí Evropské unie. Islandřané byli vůči plnému členství

v EU dříve skeptičtí, neboť se nechtěli zapojovat do společné rybolovné politiky. Po jejím přijetí by museli plnit roční rybolovné limity, respektovat evropská pravidla pro povolování rybářského náčiní a praktik a zpřístupnit část svých vod rybářům z ostatních zemí EU. V dobách prosperity nemyslitelné, v době krize přijatelná daň za získání členství v EU, které by zlepšilo pošramocený kredit v očích zahraničních investorů. Alespoň si to myslí nadpoloviční většina Islandřanů, kteří se v průzkumech veřejného mínění vyslovují pro vstup do EU.

Island je členem Evropského hospodářského prostoru a z tohoto titulu již nyní sladil velkou část legislativy upravující fungování vnitřního trhu EU. Výjimkou jsou zejména rybolov a zemědělství, regionální a rozpočtová politika a některé oblasti justice a záležitostí vnitra. Proto by samotný vstup do Unie neměl trvat tak dlouho jako například v případě zemí střední a východní Evropy. Optimismus šíří i evropský komisař pro rozšiřování Olli Rehn, který se nechal slyšet, že „pokud Island podá přihlášku v krátké době a jednání bude rychlé, mohly by Chorvatsko a Island vstoupit současně“. Za nejpravděpodobnější datum se tudíž nyní považuje rok 2012 až 2013.

Zbývá ještě položit otázku, zda pro Evropskou unii má vstup malé země na pokraji bankrotu význam. Domníváme se, že ano. Krize nebude na Islandu trvat do nekonečna, za pár let na ni bude místo pouze v učebnicích dějepisu a perspektivy jsou růžové.

Island je skandinávská země podobná evropským severním sousedům. Charakterizuje ho vzdělaná pracovitá pracovní síla, příznivé investiční klima a bohaté přírodní zdroje. Island si pravidelně odnáší vítězství v indexu korupce, který zveřejňuje Transparency International. Nejruznější hodnocení konkurenceschopnosti či jednoduchosti zakládání firem ho rovněž řadí na nejpřednější místa na světě. Island patří do špičky v rozvoji a využívání telekomunikačních a informačních služeb a celosvětově zaujímá první místo v pravidelném využívání internetu (téměř 90 % populace starší 14 let).

Kromě velkých hutních kombinátů byla v posledních několika letech založena řada malých a středních podniků, které jsou orientovány na vývoz. Tyto podniky působí zejména v progresivních oborech s vysokou přidanou hodnotou jako jsou biotechnologie, farmakologie, informační technologie, software a medicínská technika. Zapomenout nesmíme ani na strategickou polohu ostrova na spojnici mezi Severní Amerikou a Evropou, díky čemuž se stal centrem mezinárodních navigačních systémů.

Vstup Islandu do Evropské unie by byl z dlouhodobého hlediska jednoznačným přínosem.

Informační servis

Měsíc srpen je v institucích Evropské unie tradičně věnován času prázdnin a dovolené. Klíčové orgány EU nemají naplánovány žádné zasedání. Proto jsme do našeho informačního servisu zařadili přehled jednání hlavních institucí Evropské unie na měsíc září, který bude upřesněn v příštím čísle Měsíčníku EU aktualit. Z otevřených konzultací k evropské legislativě upozorňujeme na tu, která se týká podnětů ke zjednodušení implementace rámcových programů v oblasti výzkumu a vývoje.

Zasedání klíčových institucí EU

4.-5.9.2009	Stockholm, Švédsko	- Neformální zasedání ministrů zahraničí členských států
7.9.2009	Brusel, Belgie	- Zasedání Rady EU k zemědělství a rybolovu
13.-15.9.2009	Växjö, Švédsko	- Neformální zasedání ministrů zemědělství členských států
14.-15.9.2009	Brusel, Belgie	- Zasedání Rady EU k všeobecným záležitostem a vnějším vztahům
14.-17.9.2009	Štrasburk, Francie	- Plenární zasedání Evropského parlamentu
21.-22.9.2009	Brusel, Belgie	- Zasedání Rady EU ke spravedlnosti a záležitostem vnitra
23.-24.9.2009	Göteborg, Švédsko	- Neformální zasedání ministrů školství členských států
24.-25.9.2009	Brusel, Belgie	- Zasedání Rady EU ke konkurenceschopnosti
28.-29.9.2009	Göteborg, Švédsko	- Neformální zasedání ministrů obrany členských států

Veřejné konzultace k legislativě EU

Téma veřejné konzultace	Vypisovatel	Uzávěrka
Případné změny u směrnice o kapitálových požadavcích	DG MARKT	4.9.2009
Podněty ke zjednodušení implementace rámcových programů EU	DG RTD	15.9.2009
Revize pravidel hospodářské soutěže u automobilového sektoru	DG COMP	25.9.2009
Revize pravidel hospodářské soutěže u vertikálních dohod	DG COMP	28.9.2009
Priority nové strategie programu Evropské informační společnosti	DG INFSO	9.10.2009

Pozn.: DG = Generální ředitelství Evropské komise; pro bližší informace o vyhlášených konzultacích nás prosím kontaktujte

Veřejné finance představují klíčový parametr a nástroj pro ekonomické oživení v EU s ohledem na to, jak hloubka hospodářské recese a úvěrové problémy vyžadují přijetí účinných kroků v oblasti fiskální politiky. O aktuálním vývoji fiskální situace EU ovlivněné ekonomickou krizí a komparaci jednotlivých členských států EU s ohledem na využití fiskálního stimulu i stav a výhled základních ukazatelů veřejných financí pojednává aktuální hlavní téma Měsíčníku.

FISKÁLNÍ POZICE EU A JEJÍCH JEDNOTLIVÝCH ČLENSKÝCH ZEMÍ POD VLIVEM KRIZE

DESKRIPCE PROBLÉMU

Fiskální podpora ekonomiky společně s nárůstem úrokových sazeb v některých zemích, významnými veřejnými intervencemi ve finančním systému a zásadními výpadky daňových výnosů na příjmové straně ostře zhoršily ukazatele veřejných financí. Navíc se objevují významná narůstající rizika dalšího nárůstu hladin dluhu, zvážíme-li, že rozřešení problému finančního sektoru v EU přichází stále relativně pomalu a rovněž situace na trhu práce vzbuzuje obavy ohledně zvýšené angažovanosti veřejných financí na jejím řešení.

Toto období současně představuje významný zátěžový test i pro existenci Paktu stability a růstu (Stability and Growth Pact; SGP). S nově zabudovanou flexibilitou reformovaného Paktu (po roce 2005) bylo fiskálnímu rámci na jedné straně umožněno zajištění odpovídající podpory ekonomikám EU v mimořádné době krize, na druhé straně vytvořilo jasnou potřebu pro budoucí přizpůsobení fiskálního systému s ohledem na jeho dlouhodobou udržitelnost a posílenou disciplínu. Zatímco fiskální konsolidace v několika minulých letech (polovina této dekády) vytvořila v některých zemích EU (jichž byla v součtu dokonce většina) určitý „nárazník“, je potřeba zlepšení preventivní složky SGP. To zahrnuje zejména potřebu určitých členských států využít „dobrých“ předkrizových časů ke zlepšení stavu jejich veřejných financí, která by jim umožnila vstoupit do krizového období z příznivějších startovacích pozic bez radikálních negativních projevů a dopadů. Navíc, minulé rozpočtové dohledy mnohdy nebyly dostatečně obsáhlé a komplexní.

Veřejné finance v EU se dostaly do bezprecedentního tlaku, přičemž sehrávají velmi podstatnou roli v procesu překonávání finanční a ekonomické krize. Ekonomika EU je především těžce zasažena šokovou vlnou krize, jež se objevila a rychle rozšířila z USA, ovlivněna velmi silnou exportní závislostí EU, její integrací a pozicí v rámci globálních kapitálových trhů, a současně i značnou vnější i vnitřní makroekonomickou nerovnováhou, jež vznikla či projevila se v řadě členských států EU. V roce 2009 je pokles reálného HDP EU odhadován na 4 % a pro rok 2010 je predikována Evropskou komisí faktická stagnace jeho dynamiky (-0,1% meziročně).

Vzhledem k hloubce recese a úvěrovým potížím jsou veřejné finance v EU zatíženy ve vztahu ke krizi významným břemenem, projevujícím se ve třech rovinách:

- oslovení poptávkových výpadků v krátkém období prostřednictvím fiskálních stimulačních opatření a umožnění působení automatických stabilizátorů;

- obnova zdraví finančního sektoru a podpora funkce zprostředkování v sektoru finančních trhů;
- příspěvek dlouhodobým růstovým vyhlídkám ve prospěch strukturálních změn a zajištění dlouhodobě udržitelného rozpočtového vývoje.

V rámci EERP definovala EU efektivní rámec, zaměřený na následky hospodářského poklesu, kombinující aktivní fiskální stimul se strukturálními reformami. Program posvěcený Evropskou radou v prosinci 2008 volá po zdrženlivé fiskální podpoře v objemu alespoň 1,5 % HDP. Tato celounijně a rovněž globálně koordinovaná reakce představuje zásadní příspěvek reagující na globální ekonomickou krizi a uchopující opatření k jejímu utlumení, v němž všechny země s dostatečným fiskálním prostorem vyžadují aktivní podporu při vyplňování krátkodobých poptávkových poruch. Modelové simulace Evropské komise jasně ukazují, že koordinovaná reakce v podobě hospodářské politiky má významně větší dopad na výstup a je v konečném důsledku i méně nákladná v porovnání s opatřeními prováděnými separovaně jednotlivými zeměmi. Celkově členské státy přijaly nebo oznámily opatření fiskálního stimulu v celkovém objemu 1,1 % unijního HDP v roce 2009 a 0,7 % v roce 2010. Z tohoto celkového objemu 1 % HDP je provedeno na příjmové straně a 0,8 % na straně výdajové. Tato stimulační opatření by měla přispět přibližně 0,75 procentními body reálnému růstu HDP v roce 2009 a 0,35 procentními body v roce 2010.

Balíčky fiskální podpory přijaté v rámci EERP byly provázeny obecnými principy fiskální a ekonomické obezřetnosti, nicméně určitá rizika ohledně jejich efektivnosti zůstávají. Sada oněch principů zahrnuje požadavky shrnutelné pod „tři T“ (timely, temporary a targeted) – mají tedy být vhodně časované, implementované po přechodnou dobu a přesně cílované; to společně s potřebou koordinovaného přístupu, který však bere v úvahu rozdíly mezi zeměmi ohledně jejich fiskálního prostoru. Co se časování týče, byly zde zpočátku obavy, že za předpokládaným vývojem ekonomické aktivity by dopad EERP mohl přinést svůj efekt až v relativně pozdní fázi hospodářského cyklu. Ale s tím, jak se snižovala rizika ohledně budoucích růstových projekcí, byly tyto obavy pozvolna odstraněny. Co se týče cílení opatření, tato byla ve velkém rozsahu nasměrována tam, kde je předpokládán největší multiplikační efekt a tedy největší potenciál ke zmírnění dopadu krize na ekonomickou aktivitu. Důležité navíc je, aby podpora jednotlivých sektorů v některých členských státech, která se jeví jako úspěšná při

zaplňování krátkodobých výpadků na straně poptávky, byla vážena vůči jejich potenciálním dlouhodobým destruktivním efektům. Co se týče přechodnosti, je tato předpokládána pro většinu opatření (například přednostní využívání veřejných investic a daňových úlev, pro které již vesměs byla oznámena jejich časová omezenost). Zůstává nicméně rizikem, že některá opatření především na příjmové straně se stanou trvalejšími.

Vedle omezitelných fiskálních opatření přichází dokonce ještě větší podpora ekonomiky EU z titulu automatických stabilizátorů. Větší část vlád v EU v porovnání s USA aplikuje tento typ podpory především v oblastech sociálního zabezpečení, v nichž je intenzita jeho využití v Evropě silnější v porovnání s americkou praxí.

Důsledkem je, že průměrný rozpočtový deficit v EU se již v roce 2008 zhoršil na 2,3 % HDP z 0,8 % v roce 2007 (1,9 % v roce 2008 a 0,6 % v roce 2007 pro euro-zónu) a je očekáváno další výrazné zhoršení až na 5 % HDP v roce 2010 (4,6 % HDP pro eurozónu).

Vezmeme-li v úvahu, že některé členské státy EU byly zvláště tvrdě zasaženy krizí a některé již měly velmi komplikované počáteční makroekonomické startovací pozice, možnosti a potřeby fiskální politiky se napříč EU dosti odlišují. Ačkoliv celková hladina úrokových sazeb podstatně klesla v porovnání s předkrizovou úrovní, významně vyšší rizikové prémie, které finanční trhy žádají po dluhopisech emitovaných některými členskými státy, mohou být velmi nákladné a v delším období působit proti účinkům fiskálních stimulačních politik a opatření. Tudíž členské státy EU potřebují pečlivě řídit svůj fiskální prostor a pozici ve světle obav o jejich udržitelnost. Ocenění dlouhodobé udržitelnosti fiskálních pozic již odhalilo silný

nárůst rizik v této oblasti (prozatím dokonce bez ohledu na potenciální podpůrné aktivity vůči bankovnímu a finančnímu sektoru).

To vše se mezi členskými státy EU promítá do strmého nárůstu míry jejich veřejného zadlužení, nejen v důsledku reflexe schopnosti oslabených ekonomik generovat příjmy podléhající zdanění či jako výsledek fiskální podpory zasaženým ekonomikám, ale rovněž v důsledku přímých veřejných intervencí ve prospěch bankovních a finančních systémů. Míra veřejného dluhu k HDP v EU, která právě překročila 60% mez v roce 2008 (po 58,7 % v roce 2007), by se měla do roku 2010 zvýšit o varovných 21 procentních bodů na nyní odhadovaných 79,4 % HDP. Pro eurozónu je tento nárůst předpokládán mírně nižší (přibližně 18 procentních bodů v období mezi léty 2007 – 2010). Doposud nárůst míry veřejného dluhu o přibližně 3,3 procentního bodu (5 procentních bodů pro eurozónu) je odhadován s implementací podpůrných opatření vůči finančnímu sektoru.

Toto číslo nicméně nelze považovat za konečné. Dosud členské státy podpořily své bankovní a finanční sektory opatřeními v částce asi 13 % HDP a byly schváleny prostředky a nástroje v hodnotě dalších zhruba 31 % HDP. Největší podíl nicméně představují (7,8 % HDP z již provedených opatření; 24,7 % HDP ze schválených opatření) záruky za bankovní závazky, které neovlivní výši veřejného dluhu a deficitu, pokud nebudou aktivně uplatněny. Zbytek se týká podpor a úlev v případě špatných aktiv, podpory likvidity a kapitálových injekcí. V jakém rozsahu tyto operace v konečném důsledku ovlivní fiskální účet, je stále nejisté, nicméně jistý zdroj poučení může být čerpán i z minulých finančních krizí.

ROZPOČTOVÝ DOZOR, STRATEGIE TLUMENÍ FISKÁLNÍCH IMPULSŮ

Očekávané prudké zhoršení fiskálních ukazatelů a nárůst podílů veřejných výdajů k HDP – navíc pak tlaky na veřejné finance mnoha členských států EU z titulu rostoucího objemu výdajů plynoucího z důvodu stárnutí populace – bude vyžadovat obtížnou volbu s ohledem na zajištění dlouhodobé udržitelnosti.

SGP obsahuje v současné době dostatečnou flexibilitu (z hlediska stabilizační funkce snad až nadměrnou) k vypořádání se s bezprecedentními výzvami krize. Zejména v případě otevření procedury nadměrného deficitu (EDP) při překročení 3% stropu hladiny deficitu existuje ve všech – s výjimkou výjimečných případů – požadavek, že termín pro nápravu nadměrných deficitů bere v úvahu relevantní faktory v příslušné ekonomice. Zejména v existujících a nově otevřených EDP procedurách bere způsob fiskálního přizpůsobení doporučený členským státům v úvahu jejich rozdílný prostor pro fiskální manévrování. Nové doporučení bylo například poskytnuto Velké Británii, která již vstoupila do procedury EDP; důvodem je

prudké zhoršení britských veřejných financí. V letošním prvním pololetí byly nově otevřeny procedury EDP pro Francii, Řecko, Irsko a Španělsko, přičemž další země následovaly. Termíny pro korekci nadměrných deficitů se pohybují od roku 2010 do roku 2013. S ohledem na rychlé a prudké zhoršení veřejných financí v roce 2009 v řadě dalších zemí, včetně především Lotyšska, Malty, Polska či Rumunska, je otevření dalších procedur EDP očekáváno ve druhé polovině roku 2009.

Jestliže země s dostatečným fiskálním prostorem si mohou dovolit realizovat opatření na podporu ekonomiky, kredibilní strategie k pozvolnému tlumení fiskálních impulsů (= strategie výstupu) je podmínkou účinnosti této podpory. Absence „cestovní mapy“ budoucího směru těchto politik může prohloubit nejistotu a averzi k riziku a tím krizi prodloužit. Většina členských států EU již zahrnula v rámci svých Stabilizačních a konvergenčních programů určitá strukturální zlepšení svých rozpočtových pozic v roce 2010 a další omezení fiskálního stimulu od roku 2011. Nicméně konsolidační plány v rámci SGP se ukazují být

postaveny na spíše optimistických předpokladech, jež jsou spojeny s rizikem další mezery mezi úmysly a skutečností, kterých jsme byli svědky i za mnohem příznivějších okolností.

Vedle evropského fiskálního rámce mohou kredibilní a transparentní závazky vůči fiskálnímu přizpůsobování zajistit i národní fiskální rámce. Minulost v tomto ohledu přináší užitečnou inspiraci. Národní fiskální pravidla a střednědobé rozpočtové rámce mohou zajistit kredibilitu, transparentnost a střednědobou orientaci na výkon fiskální politiky v časech, kdy je zapotřebí činit složité volby a rozhodnutí.

Fiskální instituce navíc mohou sehrát užitečnou úlohu při monitorování a poradenství týkající se fiskálních plánů a zajištění základních makroekonomických předpokladů pro přípravu ročních rozpočtů. Tedy strategie výstupu by měla silně těžit ze závazků zlepšit a/nebo udržet existující fiskální pravidla a střednědobé rámce. Příklady zemí, kde fiskální rámec nabízí podstatný prostor pro zlepšení, jsou například Maďarsko, Lotyšsko či Rumunsko, které obdržely asistenci ve prospěch politiky jejich platebních bilancí od EU a dalších mezinárodních entit a které usilují o posílení svých fiskálních rámců a kontrolu nad nimi s podporou Evropské komise a Mezinárodního měnového fondu jako součástí jejich přizpůsobovacích procesů. Pokud se zaměříme na blízkou budoucnost, členské státy potvrdily význam fiskálních rámců a schopnosti je účinně řídit a jsou zavázány rozvinout své úsilí o reportování o nich jako příspěvek ke zlepšení rozpočtové kontroly a strategie výstupu.

Přehled rámců fiskálního managementu mezi členskými státy EU potvrzuje jejich rostoucí význam a současně identifikuje zbývající problémy a úskalí. V nedávném období zejména některé nové členské státy zavedly fiskální pravidla a ostatní státy jsou ve fázi plánování dalších revizí a posílení jejich pravidel především ve světle zkušeností z krize. Současná slabost fiskálních pravidel se většinou vztahuje k jejich dodržování a monitorovacím mechanismům, stejně jako mediálnímu zveřejnění, srozumitelnosti a kompetenci, jež by měly představovat jakýsi neformální vynucování nástroj (vůči těm, kdož se chovají v rozporu s principy, na nichž jsou tato pravidla postavena).

Vedle toho například příjmová pravidla, která „před-definovávají“, jak jsou využívány nadměrné příjmy, ještě nejsou zcela rozšířena. Jejich použití může pomoci zejména v předkrizových „dobrých“ časech udržet utrácení nadměrných příjmů na uzdě a tím zlepšovat fiskální pozice. Silný fiskální management (fiscal governance) je jednou z cest ke zlepšení kvality veřejných financí, která získala na urgentnosti v momentě, kdy se veřejné finance členských států EU dostaly pod bezprecedentní tlak. To rovněž zahrnuje efektivnější výběr a využívání vzácných veřejných zdrojů; s pohledem nejenom

na vytváření dodatečného fiskálního prostoru, ale rovněž k podpoře potenciálu dlouhodobého hospodářského růstu a zajištění jeho udržitelnosti. Například řada iniciativ členských států EU v rámci EERP, včetně zvýšených či „zelených“ investic, jdou tímto směrem, zatímco regionální politiky zajišťují nástroj pro efektivnější cílení zdrojů na investice.

Za klíčové slabiny procesu rozpočtové kontroly napříč EU lze patrně identifikovat následující. Za prvé, některé členské státy nedostatečně využily „dobrého“ předkrizového období ke zlepšení stavu svých veřejných financí; to by jim umožnilo vstoupit do fáze krize z mnohem příznivějších startovacích pozic. Zejména pak nárůst příjmů během období zvýšení cen aktiv je často nesprávně vykládán jako projev trvalého zlepšení základní rozpočtové pozice. Vytvoření dostatečné bezpečnostní rezervy pro vypořádání nárůstu dluhu během fázi vzestupu může dále napomoci vyhnout se další akceleraci ekonomického růstu a zajistit naopak větší pružnost pro fázi poklesu. Země s omezeným fiskálním prostorem – tedy vysokým veřejným dluhem, vysokým podílem neúčelně alokovaných výdajů a potenciálně značnými propady daňových příjmů v období hospodářského poklesu, společně s rezervami v oblasti konkurenceschopnosti ekonomiky, které ohrožují střednědobé a dlouhodobé růstové vyhlídky a perspektivy – vyžadují závazek ke zvláště obezřetné fiskální politice v období ekonomického rozmachu; tím se vyhnou nepříznivým reakcím finančních trhů a tlakům na fiskální stabilizační instrumentarium během ekonomického útlumu, jež by se mohly prohloubit do podoby hlubokých recesí.

Za druhé, minulé rozpočtové kontroly nebyly dostatečně důsledné v pojetí fiskální politiky umožnily vytvářet vnitřní i vnější nerovnováhy. Širší kontrola založená na rozsáhlejší sadě indikátorů by měla zajistit užitečnou signální pomůcku ve prospěch kapacity zemí a jejich naplňování finančních závazků. Široká definice fiskálního prostoru, pokrývající rozsáhlejší sadu proměnných, by usnadnila včasnou indikaci rizika rozpočtových tlaků a současně schopnost řídit proticyklickou fiskální politiku v momentě, kdy se příznivé ekonomické podmínky prudce zvrátí. Vedle obvyklých indikátorů vládního dluhu a deficitu by specifická pozornost měla být věnována vnějším i vnitřním nerovnováhám, včetně závazkům vztaženým k úvěrům soukromého sektoru, závazkům v zahraničních měnách a vývoji běžného účtu platebních bilancí jednotlivých zemí. Pravidelná analýza konkurenceschopnosti a její udržitelnosti v čase by rovněž mohla být v tomto ohledu užitečná.

Za třetí, většina odchylek od fiskálních plánů jednotlivých členských států EU byla v minulosti způsobena překročením výdajů. Tedy rozpočtové kontroly by měly věnovat více pozornosti vývoji výdajové strany a členské státy EU by tento pohled měly zabudovat v rámci svých zesílených fiskálních rámců.

Ekonomická situace a výhled zůstávají nejisté a svět čelí nejhorší krizi od 2. světové války. Úvodní šoky plynoucí z vývoje finančních trhů byly následovány a rozšířeny negativními vzájemnými vazbami a závislostmi mezi reálnou ekonomikou a finančními trhy. Navíc dědictví akumulovaných nerovnováh ve světové ekonomice mohou vést k bolestným přizpůsobovacím procesům a tedy dalšímu prodloužení období slabosti ekonomických aktivit. Jarní odhad Evropské komise předpokládá reálný meziroční pokles HDP pro rok 2009 pro EU i eurozónu shodně na úrovni 4,0 %.

Pokles ekonomické aktivity je společným jmenovatelem široce rozšířeným napříč drtivou většinou členských zemí EU, nicméně velmi podstatné rozdíly mezi nimi jsou stejně tak patrné jak v hloubce poklesu, tak i v časovém průběhu ekonomické redukce. Některé ekonomiky v EU jsou předmětem zřetelného a/nebo vleklého poklesu, závislejšího na jejich vystavení se finanční krizi a globálnímu cyklu především v oblasti zpracovatelského průmyslu, domácích a vnějších nerovnováhách, včetně podstatných korekcí na trhu bydlení, či

dalších specifických faktorech, projevujících se v té které zemi.

Od druhé poloviny roku 2008 do poloviny roku 2010 by unijní HDP měl klesat v sedmi na sebe navazujících čtvrtletích po sobě a pouze velice pozvolna se poté vydat směrem k oživení. Zatímco ekonomice EU je nyní predikován návrat k pozitivním růstovým mírám na čtvrtletní bázi počínaje třetím čtvrtletím roku 2010, pro celý rok 2010 je růst HDP predikován stále mírně negativně (-0,1 % meziročně).

Výhled nicméně zůstává mimořádně nejistý a rizika oběma směry jsou v zásadě vyrovnána. Ekonomický pokles je stále více patrný na trhu práce. Od své rekordně nízké průměrné hodnoty 6,7 % na počátku roku 2008 míra nezaměstnanosti v EU prudce vzrůstá a v polovině roku 2009 atakuje hranici 9 %; riziko jejího dalšího nárůstu, kulminujícího až více než 10 % průměrnými hodnotami na konci roku 2010, se tak zdá být více než reálné. Zvrácení tohoto trendu bude představovat hlavní výzvu hospodářské politiky Unie; zhoršující se výhled nezaměstnanosti pochopitelně velmi negativně ovlivňuje i veřejné finance.

FISKÁLNÍ STIMULY A AUTOMATICKÉ STABILIZÁTORY

Jak finanční a ekonomická krize začala ve 2. polovině roku 2008 nabírat na síle, Evropská komise v listopadu 2008 zpracovala EERP, jímž se pokusila čelit ekonomickému poklesu; v prosinci téhož roku byl potvrzen a schválen Evropskou radou. S ohledem na rozsah krize plán vyzval k okamžitému a koordinovanému úsilí na podporu poptávky a navrhl reakci v podobě fiskálního stimulu, rovnajícího se 1,5 % HDP EU. Tato hodnota zahrnuje aktivity EU i ty, které jsou prováděny na úrovni jednotlivých členských států. Fiskální stimul doplňuje důležitou roli, jež v ekonomice EU sehrávají automatické stabilizátory, i roli veřejné podpory finančnímu sektoru. Pro celé období let 2009 – 2010 se tak dodatečná podpora ekonomických aktivit měřená změnou rozpočtové bilance dá odhadnout ve výši asi 5 % unijního HDP.

Od podzimu 2008 vlády značné většiny členských států EU přijaly soubor aktivit v souladu s EERP. Celkově členské státy přijaly či oznámily opatření fiskálního stimulu v reakci na ekonomický pokles v přibližné částce 1,1 % unijního HDP pro rok 2009 a 0,7 % pro rok 2010. Rozsah opatření i jejich konkrétní podoba se nicméně mezi jednotlivými zeměmi EU výrazně odlišují. V roce 2009 je největší fiskální stimul prováděn ve Španělsku (v rozsahu 2,3 % španělského HDP); další významné stimuly v relaci k síle příslušných ekonomik jsou prováděny v Rakousku (1,8 % rakouského HDP), Finsku (1,7 %), na Maltě (1,6 %), v Německu (1,4 %), Velké Británii (1,4 %), Švédsku (1,4 %) či Lucembursku (1,2 %). Jelikož se vesměs jedná o země se značným ekonomickým poklesem, i jejich rozpočtové pozice se rychle zhoršují, což však platí – někde i v podstatně větším rozsahu – i pro další země Unie.

Opatření fiskálního stimulu v členských zemích EU v letech 2009 a 2010 (% HDP)

	2009		2010
	celkem	výdajová strana	příjmová strana
Rakousko	1,8	0,4	1,4
Belgie	0,4	0,2	0,2
Bulharsko	0,0	0,0	0,0
Kypr	0,1	0,1	0,0
ČR	1,0	0,5	0,5
Německo	1,4	0,6	0,8
Dánsko	0,4	0,3	0,1
Estonsko	0,2	0,2	0,0
Řecko	0,0	0,0	0,0
Španělsko	2,3	1,0	1,3
Finsko	1,7	0,6	1,1
Francie	1,0	0,7	0,3
Maďarsko	0,0	0,0	0,0
Irsko	0,5	0,3	0,2
Itálie	0,0	0,2	-0,2
Litva	0,0	0,0	0,0
Lotyšsko	0,0	0,0	0,0
Lucembursko	1,2	0,1	1,2
Malta	1,6	1,3	0,3
Nizozemsko	0,9	0,4	0,5
Polsko	1,0	0,3	0,7

Portugalsko	0,9	0,9	0,0	0,1
Rumunsko	0,0	0,0	0,0	0,0
Švédsko	1,4	0,6	0,8	1,6
Slovinsko	0,6	0,5	0,1	0,5
Slovensko	0,1	0,1	0,0	0,0
UK	1,4	0,4	1,0	0,0
EU-27	1,1	0,5	0,6	0,7
Eurozóna	1,1	0,5	0,6	0,8

Zdroj: Evropská komise

Podobný obrázek rozdělení fiskálních stimulů je předpokládán i pro rok 2010. Nicméně několik zemí, včetně především Španělska, začne příští rok omezovat svá stimulační opatření. Ovšem s ohledem na omezený prostor pro fiskální manévrování v některých členských státech EU tyto ve skutečnosti provádějí stimulační opatření pouze velmi omezeně nebo dokonce vůbec (některé ekonomiky zatím nebyly krizí zásadně zasaženy a tak neexistence stimulů může být i kombinací obojího, což patrně platí například pro Řecko). Kupříkladu vedle Řecka dále Kypr, Itálie, Slovensko, všechny tři baltské země, Maďarsko, Rumunsko či Bulharsko patří do této skupiny. S ohledem na silné tržní tlaky odrážející velké napětí na veřejné finance, i částečně s ohledem na značné vnější i vnitřní nerovnováhy několik nových členů EU zažádalo o podporu jejich politiky platební bilance.

EERP představuje v přibližně vyrovnaném poměru opatření zaměřená na příjmovou i výdajovou stranu veřejných financí. Usilují o různé cíle: podporu kupní síly domácností; zvýšené výdaje na politiky trhu práce; snížení daní a příspěvků na sociální zabezpečení; další opatření přímo zaměřená na podnikání; a zvýšené veřejné investice.

Účinnost opatření zavedených v kontextu s EERP je potvrzena modelovými výpočty Evropské komise. Celkový dopad fiskálního stimulu ve výši 1 % HDP v roce 2009 a 0,5 % HDP v roce 2010 je odhadován v podobě příspěvku růstové ho stimulu HDP v řádu přibližně 0,75 procentního bodu v roce letošním a 0,35 procentního bodu v roce 2010.

Celkem tedy se započtením automatických stabilizátorů zajišťuje fiskální politika podporu ekonomice v řádu 5,0 % jejího HDP na období let 2009 a 2010, což je ekvivalent přibližně 600 mld. EUR. Největší podíl této podpory přichází z operací automatických stabilizátorů, jež jsou v EU především silné; jejich očekávaný dopad je v období let 2009 – 2010 přibližně 3,2 % HDP. Na rozdíl od rozpočtového dopadu nových expanzivních opatření, automatické stabilizátory nezajišťují krátkodobé povzbuzení ekonomiky, ale spíše představují stabilizační efekt na ekonomiku v průběhu cyklu a nevyžadují omezující intervence fiskálních autorit; nejčastěji užívanými jsou progresivní daňové systémy a charakter podpor v nezaměstnanosti.

Simulace dopadu balíku fiskálního stimulu v EU

fiskální opatření jako % HDP	2009	2010
podpora kupní síly domácností	0,5	0,2
trh práce	0,1	0,0
opatření zaměřená na korporace (s výjimkou investičních pobídek)	0,2	0,1
investiční pobídky (vůči stávajícím i novým investicím)	0,3	0,1
celkem	1,0	0,5
dopad na růst HDP	0,8	0,3

Zdroj: Eurostat, Evropská komise, vlastní výpočty

VÝVOJ A KRÁTKODOBÝ VÝHLED ROZPOČTOVÉ BILANCE A VEŘEJNÉHO DLUHU

V roce 2008 rozpočtové pozice v EU jako celku i v eurozóně vykázaly zhoršení poprvé po pěti letech; polovina této dekády tak představovala z hlediska vývoje míry deficitu relativně velmi příznivé období, které události počínaje rokem 2008 radikálně zvrátily. V eurozóně průměrný deficit dosáhl 1,9 % HDP, kam vzrostl z 0,7 % HDP v roce 2007. Téměř stejné zhoršení zaznamenala EU jako celek, když průměrný rozpočtový deficit se prohloubil o 1,2 procentního bodu a v roce 2008 dosáhl 2,3 % HDP, Jak v eurozóně, tak v celé Unii je průměrné zhoršení provázeno ještě mírně horším vývojem strukturální bilance.

V roce 2008 bylo zhoršení v rámci eurozóny zejména viditelné v případě Irska (kde mírný přebytek se rychle zvrátil do deficitu přesahujícího 7 % HDP) a Španělska (kde se výrazný přebytek proměnil ve schodek). Obzvláště nepřijemný vývoj je dále ještě možné zaznamenat rovněž v případě Malty, Slovinska, Itálie, Řecka a paradoxně i Kypru (jež si stále poměrně unikátně udržel rozpočtový přebytek, nicméně jeho meziroční redukce

je mimořádně velká). Jediná země, která vykázala meziroční zlepšení je Nizozemsko (což je rovněž výsledkem toho, že zde prakticky nevzrostla míra nezaměstnanosti); to spolu právě s Kyprem a dále Lucemburskem a Finskem jsou jediné země, jež v roce 2008 operovaly s rozpočtovým přebytkem; Finsko dokonce značným (4,2 % HDP).

Obecně se zhoršení výrazněji odehrálo mimo eurozónu. Rozsáhlá zhoršení, činící více než 4 procentní body, vykázaly baltské státy. Hodnotami deficitu, nikoliv mírou zhoršení, vzbuzují značné obavy Rumunsko a Velká Británie (okolo 5,5 % HDP). Naopak Bulharsko, Švédsko a Dánsko byly schopny i v roce 2008 dosáhnout rozpočtových přebytků. V zásadě stabilní vývoj byl charakteristický pro ČR, Polsko a Maďarsko.

Podíváme-li se však kupředu na předpoklady let 2009 a 2010, vidíme další dramatické zhoršování. Celkový deficit v eurozóně by měl vystoupit až na 5,3 % HDP v roce 2009 (meziročně o 3,4 pb), s negativní vyhlídkou dalšího zhoršení až na 6,5 %

HDP o rok později. Obdobný vývoj (6,0 % HDP v roce 2009; 7,3 % v roce 2010) je odhadován pro celou EU.

Nejpochemnější vyhlídky jsou v této souvislosti směřovány do Velké Británie, Irska a Lotyšska (kde odhady míry deficitu směřují či dokonce přesahují 15 % hranici). Na opačném pólu pak stojí Bulharsko, Kypr, Lucembursko či Finsko, s hodnotami deficitu pod rozhodnou výší 3% HDP.

Co se strukturálního pohledu týče, odhadovaná míra zhoršení je zde viditelně nižší než v případě základní rozpočtové bilance, nicméně stále významná především s ohledem na podpůrná opatření realizovaná v rámci EERP.

Rozpočtové bilance členských států EU

(% HDP; skutečnost a krátkodobá předpověď)

	bilance rozpočtu			strukturální bilance		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Belgie	-1,2	-4,5	-6,1	-2,2	-3,2	-4,0
Německo	-0,1	-3,9	-5,9	-1,2	-2,4	-3,9
Irsko	-7,1	-12,0	-15,6	-7,5	-9,8	-12,2
Řecko	-5,0	-5,1	-5,7	-6,5	-5,7	-4,7
Španělsko	-3,8	-8,6	-9,8	-3,9	-6,8	-8,2
Francie	-3,4	-6,6	-7,0	-4,3	-5,5	-5,5
Itálie	-2,7	-4,5	-4,8	-3,4	-2,6	-2,8
Lucembursko	2,6	-1,5	-2,8	2,0	0,6	0,1
Nizozemsko	1,0	-3,4	-6,1	-0,5	-2,6	-4,3
Rakousko	-0,4	-4,2	-5,3	-1,8	-3,2	-3,8
Portugalsko	-2,6	-6,5	-6,7	-3,8	-5,5	-5,1
Slovinsko	-0,9	-5,5	-6,5	-2,5	-4,9	-5,2
Finsko	4,2	-0,8	-2,9	2,8	0,8	-0,7
Malta	-4,7	-3,6	-3,2	-4,9	-3,6	-2,8
Kypr	0,9	-1,9	-2,6	0,1	-2,1	-2,1
Slovensko	-2,2	-4,7	-5,4	-4,7	-5,0	-4,7
Eurozóna	-1,9	-5,3	-6,5	-2,8	-3,9	-4,7
Bulharsko	1,5	-0,5	-0,3	0,2	0,3	1,6
ČR	-1,5	-4,3	-4,9	-3,4	-4,0	-3,7
Dánsko	3,6	-1,5	-3,9	4,2	1,2	-0,4
Estonsko	-3,0	-3,0	-3,9	-4,1	-1,0	-1,9
Lotyšsko	-4,0	-11,1	-13,6	-5,8	-9,5	-11,5
Litva	-3,2	-5,4	-8,0	-5,2	-4,3	-5,5
Maďarsko	-3,4	-3,4	-3,9	-4,5	-1,7	-2,0
Polsko	-3,9	-6,6	-7,3	-5,3	-6,0	-5,6
Rumunsko	-5,4	-5,1	-5,6	-7,9	-5,2	-4,7
Švédsko	2,5	-2,6	-3,9	1,7	-0,5	-1,9
UK	-5,5	-11,5	-13,8	-5,6	-10,0	-12,2
EU-27	-2,3	-6,0	-7,3	-3,1	-4,6	-5,5

Zdroj: Evropská komise, Eurostat

Vývoj ukazatele veřejného dluhu je pak věrným odrazem výše naznačeného. V eurozóně v roce 2008 se ukazatel míry veřejného dluhu k HDP zhoršil o 3,3 procentního bodu na

69,3 % a do roku 2010 je předpokládán jeho další nárůst až na 83,8 %. V celé EU se tato hodnota pro rok 2008 ve výši 61,5 % HDP má v roce 2010 dostat až na 79,4 % HDP.

Nicméně i zde agregátní čísla úspěšně maskují divergentní vývoj v jednotlivých členských zemích. Kupříkladu výrazně prořídla skupina s velmi nízkým dluhem, kterou právě opouští Velká Británie, Irsko i Lotyšsko. Navíc dojde opět k překročení alarmující hranice 100 % HDP třemi nejméně fiskálně disciplinovanými zeměmi, dlouhodobě vystupujícími v nezměněné sestavě: Belgií, Řeckem a Itálií. Pozice České republiky v tomto ohledu zůstává relativně až příliš příznivá, což by ji však nemělo vést k rezignaci a ignorování radikálnějších kroků v oblasti ozdravení jejich veřejných financí.

Vývoj veřejného zadlužení v členských státech EU

(% HDP; skutečnost a krátkodobá předpověď)

	poměr hrubého veřejného dluhu k HDP				změna poměru
	2007	2008	2009	2010	
Belgie	84,0	89,6	95,7	100,9	11,4
Německo	65,1	65,9	73,4	78,7	12,8
Irsko	25,0	43,2	61,2	79,7	36,4
Řecko	94,8	97,6	103,4	108,0	10,4
Španělsko	36,2	39,5	50,8	62,3	22,8
Francie	63,8	68,0	79,7	86,0	18,0
Itálie	103,5	105,8	113,0	116,1	10,3
Lucembursko	6,9	14,7	16,0	16,4	1,7
Nizozemsko	45,6	58,2	57,0	63,1	4,8
Rakousko	59,4	62,5	70,4	75,2	12,7
Portugalsko	63,5	66,4	75,4	81,5	15,1
Slovinsko	23,4	22,8	29,3	34,9	12,1
Finsko	35,1	33,4	39,7	45,7	12,3
Malta	62,1	64,1	67,0	68,9	4,8
Kypr	59,4	49,1	47,5	47,9	-1,3
Slovensko	29,4	27,6	32,2	36,3	8,7
Eurozóna	66,0	69,3	77,7	83,8	14,5
Bulharsko	18,2	14,1	16,0	17,3	3,2
ČR	28,9	29,8	33,7	37,9	8,1
Dánsko	26,8	33,3	32,5	33,7	0,3
Estonsko	3,5	4,8	6,8	7,8	3,0
Lotyšsko	9,0	19,5	34,1	50,1	30,7
Litva	17,0	15,6	22,6	31,9	16,3
Maďarsko	65,8	73,0	80,8	82,3	9,3
Polsko	44,9	47,1	53,6	59,7	12,7
Rumunsko	12,7	13,6	18,2	22,7	9,1
Švédsko	40,5	38,0	44,0	47,2	9,2
UK	44,2	52,0	68,4	81,7	29,7
EU-27	58,7	61,5	72,6	79,4	17,8

Zdroj: Evropská komise

Dotační výzvy

V rubrice Dotační výzvy sledujeme za přispění dceřiné společnosti České spořitelny konzultační firmy Grantika ČS a portálu eDotace.cz zajímavé aktuálně vyhlášené výzvy k předkládání žádostí o dotace ze strukturálních fondů a Kohezního fondu EU. V tabulce jsou monitorovány informace o operačním programu, v rámci kterého byla výzva vyhlášena, o konkrétních oblastech podpory daného programu, typu vhodného žadatele a datu uzávěrky předkládání žádostí o dotaci.

Vyhlášené výzvy k předkládání žádostí o dotace z fondů EU

Operační program	(Pod)Oblast podpory/Program	Vhodný žadatel	Uzávěrka
ROP Severozápad	Oblast podpory 1.3: Infrastruktura v oblasti rozvoje lidských zdrojů	Kraje v případě projektů realizovaných ve městech od 5 000 obyvatel, organizace zřízené či založené krajem případě projektů realizovaných na zemí měst a obcí od 5 000 obyvatel, NNO v případě projektů realizovaných na území měst a obcí od 5 000 obyvatel	15.9.2009
	Oblast podpory 3.1: Rozvoj dopravní infrastruktury regionálního a nadregionálního významu	Kraje, organizace zřízené či založené krajem	15.9.2009
OP Lidské zdroje a zaměstnanost	Oblast podpory 1.1: Zvýšení adaptability zaměstnanců a konkurenceschopn. podniků (EDUCA)	Podnikatelé	30.10.2009
	Oblast podpory 3.1: Podpora sociální integrace a sociálních služeb	Kraje a organizace zřizované kraji, obce a organizace zřizované obcemi, občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, církevní právnické osoby	31.8.2009
	Oblast podpory 3.2: Podpora sociální integrace příslušníků romských lokalit	Úřad vlády ČR – odbor pro sociální začleňování v romských lokalitách (Agentura)	31.8.2009
Integrovaný OP	Oblast podpory 3.1: Služby v oblasti sociální integrace (aktivita A)	Kraje, obce	30.6.2013
	Oblast podpory 3.2: Služby v oblasti veřejného zdraví (aktivita C)	Ministerstvo zdravotnictví ČR, příspěvkové organizace zřizované Ministerstvem zdravotnictví	18.8.2009
	Oblast podpory 3.4: Služby v oblasti bezpečnosti, prevence a řešení rizik (aktivita E)	Útvary Policie ČR	31.12.2010
ROP MS	Oblast podpory 1.2: Rozvoj a dostupnost letiště Ostrava	Moravskoslezský kraj	8.9.2009
OP Životní prostředí	Podoblast podpory 3.1.1: Výstavba a rekonstrukce zdrojů tepla využívajících OZE	Jako podoblast podpory 3.2.1 + veřejné výzkumné instituce (VVI)	30.9.2009
	Podoblast podpory 3.2.1: Realizace úspor energie	Obce a města, příspěvkové organizace a organizační složky obcí a měst, svazky obcí, příspěvkové organizace a organizační složky krajů, kraje, Česká republika – prostřednictvím organizačních složek státu, příspěvkové organizace – stát, veřejné a státní vysoké školy, obchodní společnosti vlastněné ze 100 % majetku obcemi či jinými veřejnoprávními subjekty, NNO, VZP	30.9.2009
	Podoblast podpory 3.2.2: Využívání odpadního tepla	Jako podoblast podpory 3.2.2	30.9.2009
	Podoblast podpory 4.1.1: Integrované systémy nakládání s odpady	Obce a města, příspěvkové organizace a organizační složky obcí a měst, svazky obcí, příspěvkové organizace a organizační složky krajů, kraje, státní podniky, státní organizace, příspěvkové organizace – stát, vysoké školy, občanská sdružení, církve a náboženské společnosti, obecně prospěšné společnosti, ostatní nepodnikatelské subjekty vlastněné obcemi či jinými veřejnoprávními subjekty, obchodní společnosti a družstva vlastněné obcemi či jinými veřejnoprávními subjekty, podnikatelské subjekty – fyzické osoby	30.9.2009

Dotační výzvy

OP Životní prostředí	<u>Podoblast podpory 4.1.2:</u> Systémy odděleného sběru, skladování a manipulace s odpady	Jako podoblast podpory 4.1.1, ale obce a města, svazky obcí, vysoké školy, občanská sdružení, církve a náboženské společnosti, obecně prospěšné společnosti nemohou u Systémů pro separaci nebezpečných zdravotnických odpadů.	30.9.2009
	<u>Podoblast podpory 4.1.3:</u> Zařízení na úpravu nebo využívání odpadů, zejména na třídění, úpravu a recyklaci odpadů	Jako podoblast podpory 4.1.1, ale státní podniky a příspěvkové organizace – stát nemohou u Bioplynových a biofermentačních stanic pro zpracování odpadů.	30.9.2009
	<u>Podoblast podpory 4.1.4:</u> Rekultivace starých skládek a odstranění nepovolených skládek	Jako podoblast podpory 4.1.1	30.9.2009
	<u>Podoblast podpory 4.2.1:</u> Inventarizace kontaminovaných a potenciálně kontaminovaných míst	Česká republika – prostřednictvím organizačních složek státu, příspěvkové organizace - stát	30.9.2009
	<u>Podoblast podpory 4.2.2:</u> Realizace průzkumných prací a analýz rizik	Jako podoblast podpory 4.1.1, ale bez vysokých škol, církví a náboženských společností a navíc fyzické osoby - nepodnikatelé	30.9.2009
	<u>Podoblast podpory 4.2.3:</u> Sanace vážně kontaminovaných lokalit	Jako podoblast podpory 4.1.1, ale bez vysokých škol, církví a náboženských společností a navíc fyzické osoby – nepodnikatelé. Občanská sdružení a fyzické osoby – nepodnikatelé nemohou u sanace starých ekologických zátěží vzniklých v důsledku důlní činnosti.	30.9.2009
ROP Střední Čechy	<u>Oblast podpory 1.1:</u> Regionální dopravní infrastruktura	Kraj, organizace zřizované nebo zakládané kraji	15.9.2009
	<u>Oblast podpory 2.1:</u> Podnikatelská infrastruktura a služby cestovního ruchu	Podnikatelé	15.9.2009
	<u>Oblast podpory 2.2:</u> Veřejná infrastruktura a služby cestovního ruchu	Kraj, obec, organizace zřizované a zakládané kraji a obcemi, dobrovolné svazky obcí, NNO, zájmová sdružení právnických osob, Hospodářská komora ČR a její složky, veřejné výzkumné instituce	15.9.2009
	<u>Oblast podpory 3.2:</u> Rozvoj měst	Obce s rozšířenou působností, obce nad 5000 obyvatel	15.9.2009
	<u>Oblast podpory 3.3:</u> Rozvoj venkova	Obce, kromě obcí s rozšířenou působností a obcí nad 5000 obyvatel	15.9.2009
OPPK	<u>Oblast podpory 1.2:</u> Rozvoj a dostupnost ICT služeb	Hlavní město Praha, NNO	19.8.2009
ROP Střední Morava	<u>Oblast podpory 2.1:</u> Rozvoj regionálních center – Olomouc	Statutární město Olomouc, organizace zřizované nebo zakládané Statutárním městem Olomouc, veřejná vysoká škola	4.9.2009
	<u>Oblast podpory 3.1:</u> Integrovaný rozvoj cestovního ruchu – Olomouc	Statutární město Olomouc, organizace zřizované nebo zakládané obcemi	4.9.2009
ROP JV	<u>Oblast podpory 1.4:</u> Rozvoj infrastruktury pro bezmotorovou dopravu	Kraje, obce, svazky obcí, organizace zřizované nebo zakládané kraji či obcemi	30.10.2009

Máte zájem získat více informací k jednotlivým výzvám? Prosím kontaktujte specialisty portálu eDotace.cz (<http://www.edotace.cz/poradenstvi>; 542 212 111) nebo EU Office ČS (EU_office@csas.cz; 261 07 3484).

eDotace.cz

Případová studie

Ve spolupráci s dceřinou společností České spořitelny firmou Grantika ČS jsme zařadili případovou studii výrobní společnosti T.W.I. na využití dotace z fondu EU na projekt realizace marketingových aktivit zaměřených na průnik firmy na zahraniční trhy. Projekt byl spolufinancován z programu Marketing v rámci OPPI dotací převyšující 341 tisíc korun a firma pro její získání využila poradenských služeb společnosti Grantika ČS.

REALIZACE MARKETINGOVÝCH AKTIVIT PRO PRONIKNUTÍ NA ZAHRANIČNÍ TRHY

Stručná informace o projektu:

Operační program	OPPI – program 2.1 Marketing
Název projektu	Realizace marketingových aktivit v souvislosti s průnikem na zahraniční trhy
Číslo projektu	2.1M/157
Realizace	2006
Rozpočet projektu	865 871 Kč
Vlastní financování	524 425 Kč
Získaná dotace	341 446 Kč

Realizátor:

T.W.I. spol.s.r.o.

<http://www.twisro.cz/>

Mnichov 146, 793 26 Vrbno pod Pradědem

Stručné představení realizátora

Společnost T.W.I. spol.s r.o. je významným evropským výrobcem solárních absorberů a solárních plochých kolektorů pro fototermitické využití. Tyto výrobky jsou z 90 % exportovány v rámci EU. Firma dodává své výrobky na zakázku jako subdodávky renomovaným výrobcům solární techniky, kteří je zakomponovávají do svých výrobních programů a distribuují v rámci jejich obchodní sítě. V rámci českého trhu se firma profiluje také jako výrobce plastových oken a dveří s vlastní obchodní, montážní a prodejní sítí.

Společnost má zaveden systém řízení jakosti dle normy EN ISO 9001:2000 udělené certifikačním institutem TÚV Mnichov. Dále je společnost držitelem certifikátu na solární kolektor dle normy EN 12975-1,2 a certifikátu na plastová okna a dveře.

Společnost T.W.I. spol. s r.o. má zkušenosti s projektovým řízením, a to i s účastí prostředků ze strukturálních fondů Evropské unie. V rámci Společného regionálního operačního programu, opatření 1.1 Podpora podnikání ve vybraných regionech, využívá společnost prostředků k financování investičních projektů a technologického rozvoje. Společnost také již opakovaně využívá možnosti získat prostředky na podporu exportu do zahraničí v rámci Operačního programu Průmysl a podnikání, program Marketing.

Důvody realizace

Hlavní důraz je kladen na rozvojové trhy s největšími ročními růsty prodeje, jako jsou Španělsko, Itálie, Chorvatsko a Slovinsko. Firma se rovněž v rámci projektu orientuje na prohloubení svých aktivit na trzích Německa a Rakouska, které jsou stabilními dlouholetými partnery.

Společnost v rámci projektu realizuje zpracování studií vstupu na vybrané zahraniční trhy a pořízení propagačních materiálů v cizích jazycích (katalogy). Současně je v rámci projektu

realizována tvorba nových internetových stránek společnosti v anglické a německé jazykové mutaci. Podpořen bude export do cizích zemí účastí na veletrzích v zahraničí, která je rovněž financována z prostředků projektu. Veškeré tyto projektové aktivity jsou zvoleny s ohledem na podporu exportu a získání nových odbytišť produkce společnosti.

Exportním záměrem společnosti je průnik na nové zahraniční trhy, nelebení nových partnerů a rozšíření činností na stávajících zahraničních trzích realizací výše uvedených marketingových aktivit.

Cíl projektu

- Úspěšná prezentace firmy na veletrzích s využitím vytvořených propagačních materiálů v cizích jazycích.
- Prohloubení vztahů se stabilními dlouholetými partnery (DE, AT), popřípadě nalezení nových partnerů na těchto trzích.
- Navázání nových kontaktů na dalších trzích (IT, SI, HR, ES, TR, PT) a výrazné navýšení exportu na tyto trhy.
- Navyšování ročního objemu celkového exportu.
- Zvyšování konkurenceschopnosti společnosti a upevňování pozice v souvislosti s posilováním jejího dobrého jména.

Komentář žadatele

Jelikož se nejednalo o náš jediný projekt podaný v rámci Strukturálních fondů, mohu průběh vyřízení dotace hodnotit kladně. Ostatně jsme v čerpání dotací poměrně úspěšní, například náš projekt realizovaný ve SROPu Moravskoslezského kraje byl v rámci dané výzvy nejlépe bodově ohodnocen.

Možná to bylo i proto, že jsme k přípravě žádostí využili poradenskou společnost, což mimo jiné doporučuji i dalším žadatelům. Ostatně, jakmile budeme mít nějaký dobrý záměr, sami tak učiníme a o dotace budeme žádat opět.

Ing. Zdeněk Pravda, jednatel společnosti T.W.I. spol. s r.o.

Komentář zpracovatele

Společnost T.W.I. je naším dlouholetým spokojeným klientem. Připravili a předali jsme pro ni devět žádostí o dotace, které byly nejen všechny schváleny, ale některé i bodově ohodnoceny jako nejlepší v dané výzvě. Celkem jsme T.W.I. pomohli získat dotace za více než 20 mil. Kč. Pomáháme jí i s realizací výběrových řízení a managementem schválené dotace.

Spolupráci jsme zahájili v roce 2004, kdy společnost reflektovala na naši nabídku vypracování auditu potenciálních dotací. Díky spokojenosti s našimi výsledky se na nás T.W.I. opakovaně obrací s žádostí o pomoc při vyřízení dotace a my doufáme, že nebyla doposud zklamaná ani kvalitou odvedené práce (a 100% úspěšnost to snad potvrzuje), ani naším přístupem a profesionalitou.

Ing. Lukáš Němec, ředitel úseku EU fondů, Grantika ČS, a.s.

Statistické okénko

Statistické okénko zobrazuje důležité makroekonomické ukazatele všech 27 členských zemí Unie. Zahrnují ukazatele ekonomické výkonnosti (HDP per capita k průměru EU, růst HDP, míra nezaměstnanosti), vnější ekonomické stability (běžný účet k HDP), fiskální stability (veřejné rozpočty k HDP, veřejný dluh k HDP) či cenové charakteristiky (meziroční inflace na bázi indexu HICP, úroveň cenových hladin). Pro srovnání jsou v tabulce i stejné ukazatele pro celou EU. Zdrojem dat je Eurostat.

Klíčové makroekonomické ukazatele

v %	Růst HDP			Saldo běžného účtu k HDP			Míra nezaměstnanosti			Meziroční inflace		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008	IV-09	V-09	VI-09	IV-09	V-09	VI-09
Belgie	3,0	2,8	1,1	2,0	1,7	-2,5	7,7	8,0	8,1	0,7	-0,2	-1,0
Bulharsko	6,3	6,2	6,0	-18,4	-25,2	-25,3	6,0	6,4	6,5	3,8	3,0	2,6
ČR	6,8	6,0	3,2	-2,6	-3,2	-3,1	5,5	5,8	6,0	1,3	0,9	0,8
Dánsko	3,3	1,6	-1,1	2,9	0,7	2,0	4,7	5,2	5,7	1,1	1,1	0,9
Německo	3,0	2,5	1,3	6,5	7,9	6,6	7,3	7,5	7,6	0,8	0,0	0,0
Estonsko	10,4	6,3	-3,6	-16,7	-18,1	-9,2	11,0	12,3	14,0	0,9	0,3	-0,5
Irsko	5,7	6,0	-2,3	-3,6	-5,4	-4,5	10,3	11,0	11,5	-0,7	-1,7	-2,2
Řecko	4,5	4,0	2,9	-11,1	-14,2	-14,4	8,7	8,7	n/a	1,1	0,7	0,7
Španělsko	3,9	3,7	1,2	-9,0	-10,0	-9,5	16,5	17,2	17,6	-0,2	-0,9	-1,0
Francie	2,2	2,3	0,4	-0,6	-1,0	-1,9	8,8	9,0	9,1	0,1	-0,3	n/a
Itálie	2,0	1,6	-1,0	-2,6	-2,4	-3,4	7,4	7,4	n/a	1,2	0,8	0,6
Kypr	4,1	4,4	3,7	-6,9	-11,7	-18,3	4,4	4,7	5,1	0,6	0,5	0,1
Lotyšsko	12,2	10,0	-4,6	-22,5	-22,5	-12,7	13,1	14,1	15,3	5,9	4,4	3,1
Litva	7,8	8,9	3,0	-10,6	-14,6	-11,6	11,2	12,1	13,1	5,9	4,9	3,9
Lucembursko	6,4	5,2	-0,9	10,4	9,8	5,5	5,8	6,0	6,1	-0,3	-0,9	-1,0
Maďarsko	4,0	1,2	0,5	-7,6	-6,4	-8,4	9,3	9,7	10,0	3,2	3,8	3,7
Malta	3,3	3,9	2,7	-9,2	-6,1	-6,2	6,6	6,8	7,0	4,0	3,4	2,8
Nizozemí	3,4	3,5	2,1	9,3	7,7	7,5	2,9	3,1	3,2	1,8	1,5	1,4
Rakousko	3,4	3,1	1,8	2,8	3,1	3,5	4,3	4,4	4,3	0,5	0,1	-0,3
Polsko	6,2	6,6	5,0	-2,7	-4,7	-5,5	7,8	8,0	8,1	4,3	4,2	4,2
Portugalsko	1,4	1,9	0,0	-10,0	-9,4	-12,1	8,8	9,1	9,2	-0,6	-1,2	-1,6
Rumunsko	7,9	6,2	7,1	-10,5	-13,5	-12,2	6,2	6,2	n/a	6,5	5,9	5,9
Slovinsko	5,9	6,8	3,5	-2,5	-4,2	-5,5	4,9	5,3	5,7	1,1	0,5	0,2
Slovensko	8,5	10,4	6,4	-8,2	-5,7	-6,6	10,1	10,6	11,0	1,4	1,1	0,7
Finsko	4,9	4,2	0,9	4,5	4,1	2,0	7,4	7,7	8,0	2,1	1,5	1,6
Švédsko	4,2	2,6	-0,2	8,4	8,6	8,4	7,6	8,0	8,4	1,8	1,7	1,6
Velká Británie	2,8	3,0	0,7	-3,4	-2,9	-1,6	7,1	7,2	7,5	2,3	2,2	1,8
EU	3,1	2,9	0,9	-1,3	-1,1	-2,0	8,3	8,5	8,7	1,3	0,8	0,6

v %	Saldo veř. rozpočtů k HDP			Veřejný dluh k HDP			HDP per capita k ø EU			Cenová hladina k ø EU		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008
Belgie	0,3	-0,2	-1,2	87,9	84,0	89,6	118,4	118,0	118,4	107,8	107,3	112,6
Bulharsko	3,0	0,1	1,5	22,7	18,2	14,1	36,5	37,2	39,2	38,0	40,5	44,2
ČR	-2,6	-0,6	-1,5	29,6	28,9	29,8	77,4	80,2	81,3	60,4	61,7	70,6
Dánsko	5,2	4,5	3,6	31,3	26,8	33,3	122,9	120,0	117,1	138,2	138,9	142,5
Německo	-1,5	-0,2	-0,1	67,6	65,1	65,9	115,7	114,7	115,6	103,0	103,1	104,4
Estonsko	2,9	2,7	-3,0	4,3	3,5	4,8	65,3	67,9	65,0	63,2	67,3	70,1
Irsko	3,0	0,2	-7,1	24,9	25,0	43,2	147,3	150,2	143,1	119,7	116,9	119,5
Řecko	-2,8	-3,6	-5,0	95,9	94,8	97,6	94,1	94,8	96,5	86,0	86,3	90,4
Španělsko	2,0	2,2	-3,8	39,6	36,2	39,5	104,0	105,4	104,2	90,6	89,2	92,1
Francie	-2,3	-2,7	-3,4	63,7	63,8	68,0	109,1	108,9	108,1	110,6	109,6	112,9
Itálie	-3,3	-1,5	-2,7	106,5	103,5	105,8	103,8	101,9	99,3	102,7	102,6	104,1
Kypr	-1,2	3,4	0,9	64,6	59,4	49,1	90,2	90,8	92,5	89,0	88,4	90,1
Lotyšsko	-0,5	-0,4	-4,0	10,7	9,0	19,5	52,5	57,9	55,1	56,5	64,4	73,0
Litva	-0,4	-1,0	-3,2	18,0	17,0	15,6	55,5	59,5	60,6	53,8	56,8	62,5
Lucembursko	1,4	3,6	2,6	6,7	6,9	14,7	267,0	267,2	258,4	113,7	114,0	118,3
Maďarsko	-9,2	-4,9	-3,4	65,6	65,8	73,0	63,5	62,7	62,6	59,5	64,5	66,8
Malta	-2,6	-2,2	-4,7	63,7	62,1	64,1	76,7	77,7	78,9	69,2	68,8	72,9
Nizozemí	0,6	0,3	1,0	47,4	45,6	58,2	130,8	130,9	132,2	106,8	106,3	107,0
Rakousko	-1,6	-0,5	-0,4	62,0	59,4	62,5	124,3	123,8	124,7	105,8	105,6	109,3
Polsko	-3,9	-1,9	-3,9	47,7	44,9	47,1	52,3	53,7	56,1	57,7	61,0	65,9
Portugalsko	-3,9	-2,6	-2,6	64,7	63,5	66,4	76,3	76,2	75,5	81,4	81,1	82,7
Rumunsko	-2,2	-2,5	-5,4	12,4	12,7	13,6	38,3	42,1	44,9	50,0	54,8	55,4
Slovinsko	-1,3	0,5	-0,9	26,7	23,4	22,8	87,6	89,2	90,8	74,6	76,9	80,7
Slovensko	-3,5	-1,9	-2,2	30,4	29,4	27,6	63,5	67,0	70,7	55,1	60,9	66,5
Finsko	4,0	5,2	4,2	39,2	35,1	33,4	114,8	115,8	115,5	116,8	117,8	120,5
Švédsko	2,5	3,8	2,5	45,9	40,5	38,0	121,4	122,2	120,2	120,3	119,0	116,9
Velká Británie	-2,7	-2,7	-5,5	43,4	44,2	52,0	120,3	119,0	118,4	112,5	113,7	100,9
EU	-1,4	-0,8	-2,3	61,8	58,7	61,5	103,9	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tato publikace je považována za doplňkový zdroj informací našim klientům i nejširší veřejnosti. Na informace uvedené v ní nelze pohlížet tak, jako by šlo o údaje nezvratné a nezměnitelné. Publikace je založena na nejlepších informačních zdrojích dostupných v době tisku. Použité informační zdroje jsou všeobecně považované za spolehlivé, avšak Česká spořitelna, a.s. ani její pobočky či zaměstnanci neručí za správnost a úplnost informací. Autoři považují za slušnost, že při použití jakékoliv části tohoto dokumentu, bude uživatelem tento zdroj uveden.

Některé obrázky použité v této publikaci pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise.

Vydáváno pod evidenčním číslem Ministerstva kultury ČR: MK ČR E 16338, ISSN on-line: 1801-5042, ISSN tisk: 1801-5034.

